

ÅRSMELDING FOR SUNNDAL KOMMUNE 2019

TEKSTVERSJON

Vedtatt av Sunndal kommunestyre xx.xx.2020 (k.sak xx/20)

Innhold

Om årsmeldinga	3
ÅRSKAVALKADE	4
ORDFØRERENS KOMMENTAR (ikke oppdatert)	6
KOMMUNEDIREKTØRS KOMMENTAR	7
DEN POLITISKE VIRKSOMHETEN	11
ADMINISTRASJON	14
PLANVERK OG STYRING	16
Kommuneplanen	16
Tema- og sektorplaner	17
Årsplan og budsjett	17
Rapport og regnskap	17
KOMMUNENS HOVEDMÅL	18
Hovedmål 2014 – 2020	18
Måloppnåelse	18
KOMMUNENS TJENESTER OG STABER	23
Kommunedirektøren	23
Service- og informasjonsavdelingen	25
Økonomiavdelingen	27
Personalavdelingen	29
Barnehagetjenesten	32
Eiendomstjenesten	35
Grunnskoletjenesten	37
Helse- og barneverntjenesten	41
Innvandrertjenesten	45
Kommunalteknisk tjeneste	47
Kulturtjenesten	50
NAV Sunndal	53
Plan-, miljø- og næringstjenesten	57
Pleie- og omsorgstjenesten	61
ØKONOMISKE NØKKELTALL	66
Nøkkeltall og sammenligning	71

Om årsmeldinga

Årsmeldinga er kommunedirektørens presentasjon av kommunens offisielle regnskap og rapport for kommunestyret. Årsmeldinga fungerer i tillegg som et informasjonsdokument for kommunens innbyggere, næringsliv og andre lesere gjennom beskrivelse av de kommunale tjenester og resultater og begivenheter i 2019.

Årsmeldinga skal likevel være kortfattet og enkel å lese, og inneholder derfor ikke alle detaljer. Dersom du ønsker å gå nærmere inn i tjenestenes drift for eksempel, henvises det til egne underliggende årsmeldinger pr. enhet. Disse er behandlet i utvalgene i forkant av behandlingen av den overordna årsmeldinga. Vi mener likevel at dette dokumentet gir god oversikt over kommunens virksomhet, både når det gjelder overordnede styringssystemer, tjenestebeskrivelser i enhetene, ressursbruk og resultater.

Årsmelding for 2019 er nettbasert, og trykkes ikke opp.

ÅRSKAVALKADE

Januar

Torsdag 17. mars inviterte SuSu-programmet til karrieredagen SuSu:Arena i Sunndal sportshall for elever fra Sunndal og Surnadal. Over 700 elever var innom sportshallen denne dagen. På programmet var kulturinnslag fra kulturskolene, standbesøk og bedriftspresentasjoner.

Februar

Kulturhusets foaje har fått et etterlenget ansiktsløft med nye møbler og design. Det har ikke vært gjort noe med rommet siden 1992, så kulturtjenesten har lenge hatt planer om å fornye lokalene. Foajeen ble innviet med kulturkafe i begynnelsen av februar.

Mars

Sunndal kommune inviterte til møte «Ung i Sunndal 2019 – bekymring og felles innstas». Bakgrunnen var ulike hendelser og eksempel på uheldig adferd i ungdomsmiljøene. Foresatte og andre interesserte fylte Hovshall, og fikk nyttig informasjon fra ulike sider av arbeidet med ungdom. Møtet ble utgangspunktet for en rekke ulike tiltak mot ungdom i 2019.

April

Bli med hjem: Nordmøre og Romsdal gikk sammen om å arrangere en stor jobbmesse i Oslo. Sunndal kommune deltok på felles stand med alle kommunene i regionen. De ca 600 deltakerne som var innom messa kunne besøke rundt 50 bedrifter, og fikk også høre Jo Nesbø og Frode Alnæs i skjønns forening.

Mai

I mai var det igjen duket for Barnas verdensdager på og rundt Øratorget, et samarbeid mellom kulturtjenesten, innvandrertjenesten, grunnskoletjenesten og barnehagetjenesten. På programmet stod «sunndalsskolene synger», workshops på kulturhuset og biblioteket og ulike aktiviteter på Øratorget.

Juni

20. juni var det offisiell åpning av Newtonrommet i Sunndal, med gjester fra fjern og nær. Gjestene var invitert inn til presentasjoner, omvisning, taler og avduking av sponsorveggen. Elever fra 7. trinn var med for å demonstrere ulike aktiviteter inne i rommet.

Juli

40 ungdommer ble tilbudt 4 uker sommerjobb i kommunen sommeren 2019. Her er første pulje klar for å sette i gang, etter informasjonsmøte første dag.

August

Nettverk Nordmøre arrangerte «Nordmørsløftet 2019», en fagdag for alle ansatte i barnehager og skoler på Nordmøre, som går av stabelen i august hvert år. Dette er en del av en langsiktig utviklingsarbeid på Nordmøre, hvor det er fokus på å se barnehage og skole som en del av resten av resten av samfunnet.

September

Den nye barnehagen på Ålvundeid ble tatt i bruk i mai, og 3. september var det klart for offisiell åpning av den nye flotte barnehagen. På åpninga var det snorklipping, taler og gaveoverrekkelser, og barnehagebarn underholdt med sang.

Oktober

Det nye kommunestyret i Sunndal ble konstituert 2. oktober. Miljøpartiet de Grønne stilte liste for første gang i Sunndal, og fikk en representant inn i kommunestyret. Senere i måneden ble det gjennomført flere dager med folkevalgtopplæring.

November

Innvandertjenesten og Sunndal helsetun har samarbeidet om tiltaket besøksbaby. Beboerne synes det er kjekt å få besøk, og spesielt barn får mange til å lyse opp. Tiltaket kom i gang i løpet av høsten, og det er gjennomført mange koselige besøk på flere av avdelingene på helsetunet.

Desember

Siden 2016 har en del av julegaven til ansatte i Sunndal kommune gått til et godt formål for barn og unge. I 2019 valgte ansatte og tillitsvalgte å gi julegaven til Sunndal Ungdomskorps. Gaven ble overrakt før jul av tillitsvalgte, sammen med personalsjefen og kommunedirektøren.

ORDFØRERENS KOMMENTAR

2019 var siste året i kommunestyreperioden som tok til 2015. Det var også et valgår som skulle gi Sunndal nye nabokommuner som følge av kommunereformen. Fra nyttår 2020 skulle Nesset bli del av Molde, Halså bli del av Heim i Trøndelag, og Eide og Fræna slås sammen til Hustadvika. Gamle samarbeid mellom gode nabokommuner ble oppløst samtidig som nye lovverk krevde nye samarbeidsformer.

I 2019 jobbet derfor Sunndal aktivt med å få på plass nye tjenestesamarbeid. Dette satte stort preg på det politiske arbeidet i første halvår. Det ble etablert PPT-samarbeid med Tingvoll, felles barnevern med Surnadal, Rindal og Tingvoll, felles legevakt med kommunene i Romsdal, felles brann- og redningstjeneste med kommuner i Nordmøre og Romsdal, og et nytt renovasjonsselskap sammen med kommuner på Nordmøre og i Trøndelag. All endring er vanskelig, men ved målrettet arbeid fikk Sunndal på plass gode, robuste og nødvendige tjenestesamarbeid som vil stå seg for framtida.

Som siste år i en kommunestyreperiode, ble 2019 også preget av at viktige prosjekter for kommunestyret ble fullført. Oppussingen av Sunndal pensjonistsenter ble ferdig. Nye Ålvundeid barnehage ble endelig tatt i bruk. Sist men ikke minst ble Newton Sunndal høytidelig åpnet. Dette er spennende og teknologisk velutstyrte undervisningslokaler for praktisk undervisning i naturfag, matematikk og teknologi. Lokalene er lokalisert hos Hydro, men blir drevet av kommunen og er realisert i samarbeid mellom kommunen, fylkeskommunen, lokalt næringsliv, lokale fagforeninger og bankene. Newton Sunndal ble en stor samfunnsdugnad. Jeg er overbevist om at engasjerte og utforskende barn vil gjøre en forskjell for Sunndal i framtida.

Kommunevalget satte naturlig nok preg på 2019, og ble et tidsskille for folkevalgte og det politiske arbeidet i Sunndal. Forberedelser til og gjennomføring av valg krever alltid mye av lokalpolitikkerne, og spesielt av Valgstyret. Valget ga et nytt politisk flertall i kommunestyret. Før valget var Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti representert i kommunestyret. Disse sju partiene ble også representert i kommunestyret etter valget, og i tillegg ble Miljøpartiet de Grønne representert. Det nye kommunestyret valgte undertegnede som ordfører for perioden 2019-2023, med Lusie Gjersvoll som varaordfører.

Fra og med konstitueringen av det nye kommunestyret i oktober, trådte ny kommunelov i kraft. Med den kom nye krav til politisk arbeid, og arbeidsdelingen mellom folkevalgte organer og administrasjonen i kommunene ble endret. Det politiske arbeidet høsten 2019 ble derfor preget av folkevalgtopplæring, og av at folkevalgte i kommunestyret og politiske utvalg ble kjent med hverandre og fant sin arbeidsform.

Sunndal kommunes inntekter er under press. Dette satte naturlig nok sitt preg på budsjettarbeidet høsten 2019. Svekket økonomi krever omstilling. For å kunne bidra aktivt til det nødvendige omstillingsarbeidet, ønsket det nye kommunestyret mer detaljerte grunnlagsdokumenter og en budsjettprosess som tilrettelegger bedre for politisk styring og politiske prioriteringer. Dette vil det ble arbeidet videre med i 2020.

Omstilling, endring og utvikling

Året startet med nyåpning av folkebiblioteket etter omlegging til et mer brukervennlig bibliotek, omorganisering i biblioteklokalene og etablering av to selvbetjente utlånsroboter. Ble etterfulgt av mange omstillings- og utviklingsarbeid i kommunen - både organisatoriske og teknologiske. For å sikre god utvikling i våre tjenester som bærekraftig møter endringer i samfunnet, i rammer og behov, må vi kontinuerlig utføre forbedringsarbeid og omstilling.

Pleie- og omsorgstjenesten har gjort et omfattende arbeid med omstilling til hjemmebasert omsorg i tråd med kvalitetsreformen *Leve hele livet*, for en trygg og aktiv alderdom. De har jobbet med

hverdagsmestring i hjemmetjenesten, *Hva er viktig for deg*, med mål om mer effektiv ressursbruk og bedre og riktigere tjenester til rett tid. Tjenesten har hatt fokus på velferdsteknologi, eksempler er robotselen Selma og digitale hjelpemidler som eLås, trygghetsalarm og medisindispenser, og har tatt i bruk kjente metoder og verktøy for forbedringsarbeid.

Frisklivssentralen har flyttet base til Helsehuset og har utvidet tilbud om kurs og veiledning i samarbeid med flere tjenester. Helsestasjonen har satset på kompetanseheving gjennom to omfattende kursrekker for å se barn- og støtte foreldre i deres foreldrerolle – på en ny måte. Kunnskap og utvikling gir større trygghet i jobben.

Barnehage- og grunnskoletjenestene har hatt nytt «stormøte» for oppvekst Sunndal, for å sette tiltak til fokusområdene digital kompetanse, læring, nærhet til lokalsamfunnet og livsmestring. Samskapingsprosesser er nye former å jobbe med utvikling av planer og tjenester på i Sunndal kommune. Formålet er at innholdet i tjenestene vi tilbyr skal speile samfunnet og omvendt og metodene kan godt brukes i utvikling også på andre tjenesteområder.

Siste uka i oktober var kulturtjenesten på besøk i kretsene Ålvundeid, Gjøra og Øksendal for å presentere seg og få innspill på ønsker, et «oppsøkende forbedringsarbeid». Planavdelingen deltok samtidig med informasjon om kulturminneplanen og ønsket innspill til denne. Arbeidet videreføres i andre kretser i 2020.

Endringer i kommunestruktur fikk direkte konsekvenser for interkommunale samarbeid om barnevernstjeneste og pedagogisk- psykologisk tjeneste. Mange ansatte har lagt ned mye tid og arbeid i å organisere nye samarbeid på disse to områdene.

Sunndal går inn i et nytt barnevernssamarbeid med Surnadal, Rindal og Tingvoll, med Surnadal som vertskommune fra nyttår. Det skal fortsatt være en lokal base med kontor på Sunndalsøra, relativt uendret i størrelse, og leder i det tidligere samarbeidet mellom Sunndal, Tingvoll og Nesset er ansatt som leder i det nye barnevernssamarbeidet og skal dele tiden sin mellom Surnadal og Sunndal.

PP-tjenesten blir kommunal gjennom et samarbeid med Tingvoll, med Sunndal som vertskommune. Basen vil være på Sunndalsøra, men de ansatte skal i større grad være ute i den enkelte skole og barnehage både i Sunndal og Tingvoll. Avtalen med fylkeskommunen om kjøp av pp- tjenester for videregående skoler i Sunndal og Tingvoll er overtatt av Sunndal kommune og inngår i den nye tjenestens arbeid.

Sunndal kommune går inn i legevaktsamarbeidet der Molde er vertskommune, og det etableres videolegevakt ved Sunndal Helsetun, samt i Rauma, Aukra og Midsund.

Tre interkommunale selskap for renovasjon slår seg sammen til miljøsekskapet ReMidt IKS ved nyttår, hvor Sunndal inngår som en av 17 kommuner, og blir det åttende største renovasjonsselskapet i Norge etter innbyggertall. Endringer som tenkes innført i 2020 med konsekvens for Sunndal, er innføring av matavfallsinnsamling og lørdagsåpen miljøstasjon. ReMidt IKS vil fakturere renovasjonsgebyret, som ikke lenger blir en del av faktura for kommunale avgifter fra Sunndal kommune.

Sunndal går inn i et samarbeid med Tingvoll, Gjemnes, Rauma, Aukra og Molde om brannvern gjennom det nye selskapet Nordmøre og Romsdal brann og redning IKS, med hovedadministrasjon i Molde og kontorplasser i Sunndal og Rauma. Samarbeidet vil gi større fagmiljø på beredskap, brannforebygging og feiing og tilsyn med fyringsanlegg, og vil gi innbyggerne større trygghet og gode tjenester. Lokal beredskap opprettholdes som i dag og vil enkelte steder styrkes, det vil igjen etableres et beredskapspunkt på Gjører med lokale hjelpemannskap og feiervesenet utvides med en feier.

Samarbeid mellom arbeidsgiver og arbeidstakere har også omfattet endringsarbeid med blant annet omorganisering av vernetjenesten, ny form på psykososial vernerunde i samarbeid med bedriftshelsetjenesten, sykefraværsprosjekt i samarbeid mellom flere avdelinger, NAV og bedriftshelsetjenesten, arbeidsmiljødager med Ståle Einarsen for alle ansatte, heltidsprosjektet og mellomlederoppfølging sammen med verneombud og tillitsvalgte.

Digitalisering

Forbedringsarbeid innenfor det digitale området har gitt endringer både for ansatte og innbyggere.

Kommunen har deltatt i fellesprosjekt om ny helseplattform, gjennomført skjemapilot i pleie- og omsorgstjenesten og e-signatur har vært under utprøving. Forbedringstavler i PLO, gir felles fokus på drift- og på kvalitets- og forbedringsarbeid på arbeidsplassen gjennom visualisering av mål og tiltak.

Kommunen har innført den digitale læringsplattformen KS-læring, hvor det første kurset for alle ansatte om GDPR (personvern) er gjennomført.

Ansatte har også merket endringer gjennom ny ansatteportal, lønsslipp på Min side, sikker innlogging på e-post og ny versjon av kvalitetssystemet Compilo hvor en også kan få tilgang via mobiltelefon. Sak- og arkivsystemet er byttet ut, og det har vært en stor jobb å utvikle det gamle systemet og etablere et nytt.

Barnehagen har innført nytt fagsystem og barnehagesøknader er integrert i systemet og grunnskoletjenesten fikk integrert en app for foreldre i sitt fagsystem i 2019 og ny elektronisk søknad for SFO.

eByggesak er i drift som fagsystem for byggesak og skal effektivisere byggesaksbehandlingen gjennom forbedret prosess-støtte, enklere innhenting av data og sannsynligvis i 2020 også integrasjoner med søknadssystem og mer automatisering.

Innbyggerne har fått tilgang til Min side med tilgang til egen informasjon for å forbedre og forenkle digital kontakt og informasjon, hjelpetjenesten kommuneKari, nytt rekrutteringssystem, selvbetjente utlånsautomater på biblioteket og innblikk i hva som skjer i kommunen gjennom månedlig nyhetsbrev på hjemmesidene. Sunndal kommune er blitt en del av og tar i bruk Tilskuddsportalen, et

verktøy med oversikt over tilskuddsordninger som tilbys norske organisasjoner, og hvor det kan søkes etter støtteordninger og tilskudd i mange ulike kategorier. Gamle eiendomsarkiv er digitaliserte og kan søkes opp på kommunens hjemmesider. Arkivet er scannet og integrert med kartløsninger og gir innbyggerne blant annet tilgang til gamle byggesaker og status på byggesaker.

Samarbeid for-og-om barn og unge

Fokus på framtida, og å sikre gode oppvekstmiljø er et viktig element i arbeidet med bærekraft. Det er derfor gledelig å vise til mange gode prosjekt og godt arbeid som gjøres av og for barn og unge, og hvordan tjenestene samskaper i dette arbeidet.

På bakgrunn av tett samarbeid mellom flere tjenester ble det i mars holdt folkemøte «Ung i Sunndal 2019 – bekymring og felles innsats» med fullsatt sal. I etterkant er det etablert Kveldskråker, samarbeid mellom politi og helsestasjon om frivillige ruskontrakter, gjennomført foredrag og kveldsmøte med Simen Almås «Tilbake til livet».

Senere arrangerte andre tjenester åpent møte med Armand Vestad om hvordan han tok tilbake kontrollen over livet sitt.

MOT har hatt et aktivt år, hvor Natt-MOT-mai var ett av flere høydepunkt, noe både næringsliv og lokalmiljøet støttet sterkt opp om.

Newtonrommet ble åpnet med brask og bram, først for barnehagebarn og elever med besøk av Andreas Wahl og senere offisiell åpning i forbindelse med Sunndalskonferansen. Ordinær drift av Newtonrommet startet ved barnehage- og skoleårets begynnelse i august.

Ålvundeid barnehage ble offisielt åpnet med flott bygg og uteområde.

Det er arrangert Barnas verdensdag og barnas juledag i samarbeid mellom flere tjenester samt Fylkeskulturkonferansen om unge sin rett til kultur.

På bakgrunn av dette og øvrige arbeid for barn og unge, ble kommunen nominert til prisen som årets ungdomskommune.

Organisasjon

Fraværstatistikk for 2019 viser 7,4%, en gledelig reduksjon fra 8,7% i 2018, men høyere enn målet på 6%. Organisasjonen har jobbet aktivt med arbeidsmiljø og sykefravær. Det er gjennomført felles skolering av mellomledere, tillitsvalgte og verneombud. I september ble det arrangert arbeidsmiljødager for alle ansatte, tillitsvalgte, verneombud og politikere. På programmet var Ståle Einarsen med temaet «Håndtering av konflikter og trakassering i arbeidslivet».

Tre avdelinger ved helsetunet startet et sykefraværprosjekt sammen med bedriftshelsetjenesten og NAV, har hovedfokus på å skape bedre dialog og tillitsforhold mellom leder og ansatt under fravær, og med ønske om å skape et bedre arbeidsmiljø.

Det er gjort endringer i vernetjenesten ved å opprette flere verneområder, nye verneombud er valgt og det er gjennomført skolering av verneombud.

Økonomi

Sunndal kommune har en betydelig økonomisk utfordring. På få år har kommunen gått fra å være en høyinntektskommune til å middels inntekter sammenlignet med andre kommuner av tilsvarende størrelse. Driftsinntektene våre har falt med ca 18 mill. kr fra 2018 og hele 56 mill. kr fra 2017, noe som er et vesentlig fall bare på to år. Samtidig er omstilling krevende og tar tid. Dette har medført at

vi ikke har klart å tilpasse utgiftsnivået til de reduserte inntektene. Siden i fjor har driftsutgiftene våre kun blitt redusert med ca 2 mill. kr og ca 13 mill. kr samlet siden 2017.

Denne utviklingen har medført at vi har måttet benytte tidligere års overskudd og avsatte inntekter til å dekke opp merforbruket i 2019, noe som i stor grad har vært i henhold til plan og budsjett. Netto driftsresultat i 2019 er negativt med ca 30 mill kr. Dette tydeliggjør kommunens store økonomiske utfordring i årene som kommer. Nasjonal målsetting er å ha et Netto driftsresultat på i snitt 1,75% av driftsinntektene for å ha en bærekraftig økonomi og mulighet til å bevare verdien som er kommunens eiendeler. I 2019 endte dette opp på -3,8%. Dette synliggjør at det må til en betydelig innsats fra hele organisasjonen for å kunne tilpasse driften til et varig svekket inntektsnivå.

Valg

I forbindelse med kommune- og fylkestingsvalget i 2019, ble det også avviklet folkeavstemming om målform i skolekretsene Ålvundfjord og Løykja. Det var mulig å forhåndsstemme fra 1.juni, og det var svært mange som benyttet denne muligheten.

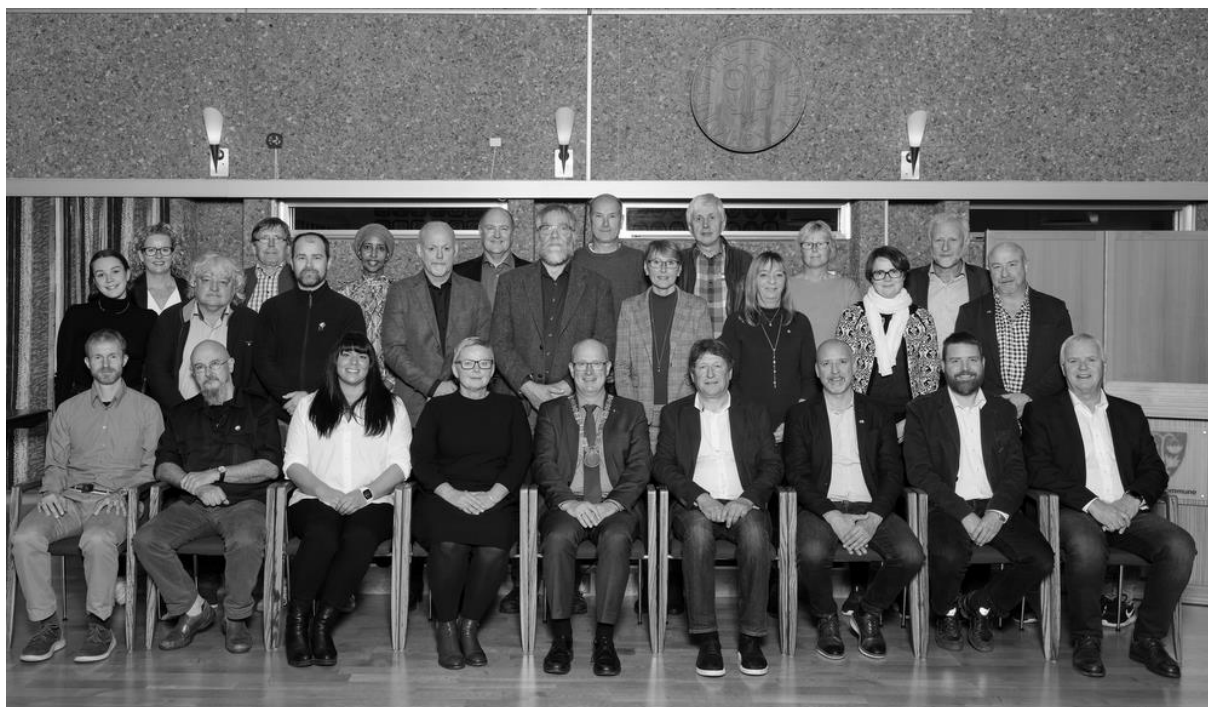
Det ble gjennomført folkevalgtopplæring med både for representanter i kommunestyret og politiske utvalg, og noe sammen med administrasjonen.

Tusen takk til alle medarbeidere i Sunndal kommune som har lagt ned en stor innsats til beste for våre innbyggere. Tusen takk til de folkevalgte som legger ned mye tid for å styre Sunndal kommune inn i framtiden. 2019 var et aktivt år med god tjenesteutvikling.

Sunndalsøra 30.03.20

Randi Dyrnes

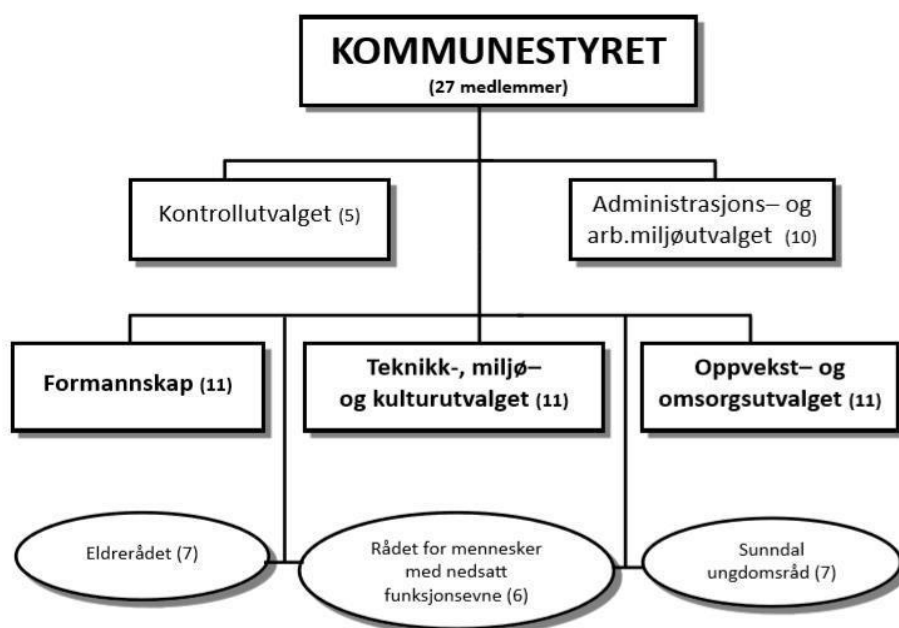
DEN POLITISKE VIRKSOMHETEN

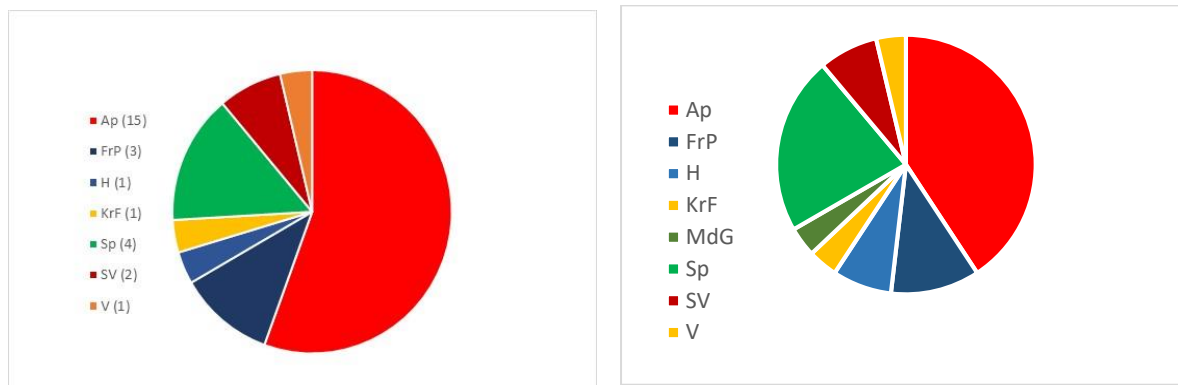
Sunndal kommunestyre, konstituert 02.10.19

Kommunestyret er det øverste besluttede organet i kommunen. Formannskapet, oppvekst- og omsorgsutvalget og teknikk-, miljø- og kulturutvalget er likeverdige utvalg med vedtaksmyndighet og innstillingsrett til kommunestyret, alle med 11 representanter. Kontrollutvalget forestår det løpende tilsyn med den kommunale forvaltning.

Politisk organisering, figur:

Politisk sammensetning før og etter valget 2019:

Resultater og begivenheter i 2019

Kommunestyre- og fylkestingsvalget ble avholdt 9. september. Antallet stemmekretser ble før valget redusert fra 8 til 6, og det ble for første gang tatt i bruk elektronisk manntall. Valgdeltakelsen var på 69 prosent i Sunndal, mot 61 prosent på landsbasis. Det ble avgitt totalt 1127 godkjente forhåndsstemmer og 2082 godkjente valgtingsstemmer. Miljøpartiet de Grønne stilte liste for første gang i Sunndal kommune, og fikk inn en representant i kommunestyret. Det nye kommunestyret ble konstituert 2. oktober.

Folkeavstemninger om målform: samtidig som kommunestyre- og fylkestingsvalget ble det gjennomført rådgivende folkeavstemninger om målform i Løykja og Ålvundfjord skolekrets. Resultatet ble flertall for bokmål i Løykja krets (53%), og for nynorsk i Ålvundfjord krets (58,6%). Resultatene ble senere behandlet i kommunestyret.

Kommunereform og omstrukturering av interkommunale samarbeid har preget regionen også i 2019. Flere av våre nabokommuner har gått inn i nye kommuner og dermed også nye samarbeid. Sunndal kommune har i løpet av året fått på plass nye samarbeid innenfor barnevern og PPT. Det er etablert to nye interkommunale selskaper som Sunndal kommune har gått inn i, Nordmøre og Romsdal Brann og Redning IKS, og renovasjonsselskapet ReMidt IKS.

Vigsler: Borgerlige vigsler ble overført fra tingretten til kommunene i 2018. Ordfører, varaordfører, kommunedirektør og ass.kommunedirektør er gitt vigselsmyndighet. Det ble gjennomført 4 vigsler i 2019.

Møter og behandlede saker

Interpellasjoner: Interpellasjoner er forespørsel fra en folkevalgt til ordføreren som gjelder prinsipielle spørsmål, krever et omfattende svar og gir muligheten for debatt og vedtak. Det var fremmet 8 interpellasjoner i 2019 (7 i 2018).

Åpne spørsmål til kommunestyret: Alle som er bosatt i Sunndal kommune kan på vegne av seg selv eller andre innbyggere stille spørsmål i kommunestyret. Det ble ikke fremmet noen åpne spørsmål i 2019.

Kommune-TV: kommunestyrets møter har fra våren 2017 vært overført på nett. I tillegg til direkte overføring av pågående møte ligger også opptak av tidligere avholdte kommunestremøter ute på kommunens hjemmeside. Tiltaket gir økt innsikt i saksbehandling og den politiske aktiviteten i Sunndal og bidrar således til en styrking av lokaldemokrati. Overføringene av møtene i 2019, inkl folkevalgtopplæring, hadde et gjennomsnitt på 139 seere pr. sending.

Antall behandlede saker:

Kommunestyret og utvalg	Antall medl.	Leder (parti) før/etter valget	Antall møter	Antall saker	
				2018	2019
Kommunestyret	27	Ståle Refstie (Ap)	8	123	108
Formannskapet	11	Ståle Refstie (Ap)	8	116	79
Oppvekst- og omsorgsutvalget	11	Edgar Gundersen (Ap) / Janne Merete Rimstad Seljebø (Ap)	5	44	29
Teknikk-, miljø- og kulturutvalget	11	Bjørn Røkkum (Ap)	5	89	71
Valgstyret (=Formannskapet)	11	Ståle Refstie (Ap)	7	2	19
Sunndal ungdomsråd	7	Hedda Haugen	2	14	6
Eldrerådet	7	Jan Silseth / Arne Drøpping	4	10	7
Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne	6	Stig R. Andreassen (FrP) / Hilde Blikås	4	7	7
Kontrollutvalget	5	Trond Hansen Riise (V) / Halvard G. Hagen (Sp)	6	39	49
Administrasjonsutvalget	10	Jonny Meland (Ap)	6	18	12
Arbeidsmiljøutvalget	10	Gerda Sporsem Lervik	5	6	8
SUM			60	468	395

Antall politiske møter eks Adm/Amu har vært noe lavere i 2019 sammenlignet med året før. 2019 var valgår, noe som medfører noen færre møteuker, men flere møter i valgstyret. Antall saker går ned for alle utvalg bortsett fra valgstyret og kontrollutvalget.

Nøkkeltall :

Antall politiske møter: 49

Antall politiske saker: 375

Antall interpellasjoner: 8

Kostnader ved politiske utvalg inkl. eldreråd og SUR: 3,6 mill. kroner

kostnad ved gjennomføring av valg: 400 000

ADMINISTRASJON

Sunndal kommune sin administrasjon er organisert i 3 stabsavdelinger og 10 tjenester. Kommunen har over 800 ansatte i om lag 670 årsverk.

Bilde: Ledergruppa

Antall årsverk i Sunndal kommune pr. tjeneste og stab

Pleie og omsorgstjenesten	251
Grunnskolestjenesten	142
Barnehagetjenesten	99
Eiendomstjenesten	42
Helse- og barnevernstjenesten	33
Innvandrertjenesten	21
Kommunalteknisk tjeneste	31
Kulturtjenesten	21
Kommunedirektør inkludert staber	25
Plan-, miljø- og næringstjenesten	9
NAV Sosial	15

Sykefravær 5 siste år

2015	6,8
2016	6,6
2017	6,8
2018	8,7
2019	7,4

Sunndal kommune har et samlet sykefravær for 2019 på 7,4 %, en reduksjon fra 8,7 % i 2018, men høyere enn målet på 6%. Organisasjonen har i 2019 jobbet aktivt med arbeidsmiljø og sykefravær.

Miljø og samfunnsansvar: Kommunen legger opp til miljøvennlig drift gjennom klimanettverk Nordmøre og energikommune. Sunndal rådhus har vært miljøfyrtårnsertifisert siden 2012, men gikk i 2019 ut av ordningen og går over til klimaregnskap gjennom klimanettverk Nordmøre. Klimaregnskap skal nyttas som styringsverktøy i forbedringsprosesser som gjelder klimagassutslipp i hele kommunen. Klimaregnskap for 2019 blir publisert våren 2020.

Likestilling: Kommunen har ingen særskilt plan for likestilling knyttet til kjønn, etnisitet og funksjonsevne, men dette er forhold som det er fokus på ved ansettelse. Som IA-bedrift er det også særskilt fokus på to sistnevnte faktorer. Universell utforming av bygg og uteområder står sentralt i alle byggeprosjekt i kommunen.

Etikk: Sunndal kommune har egne etiske retningslinjer vedtatt av kommunestyret i 2007. Etiske retningslinjer, inkludert rutiner for varsling, er en del av det nye kvalitetssikringssystemet.

Intern kontroll: Alle tjenester har system for internkontroll. Compilo er vårt helhetlige kvalitetssikringssystem. I 2019 ble det meldt 1 555 avvik mot 1 024. Sak om bruk av Compilo og avvik totalt og pr. tjeneste/stab legges årlig fram for administrasjonsutvalget og en grundigere gjennomgang av HMS-avvik legges fram for arbeidsmiljøutvalget. Compilo omhandler også risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS). I 2019 ble 6 ROS-analyser gjennomført mot 4 året før. Totalt er det nå 64 ROS-analyser som er gjennomført i kommunen. Avvik og ROS-analyser er viktige kilder til forbedringer i kommunen og er også en del av vårt beredskapsarbeid. Kommunens helhetlige ROS-analyse skal revideres i 2020 og legges fram for kommunestyret.

Heltidskultur: Lokale retningslinjer for heltidskultur i Sunndal kommune ble vedtatt i juni 2019. Retningslinjene skal være et styringsredskap på veien mot målet om en heltidskultur.

Aktuelle nøkkeltall

7,4 % av totale netto driftsutgifter til administrasjon og styring

Ca 670 årsverk totalt

21 lærlinger i 2019

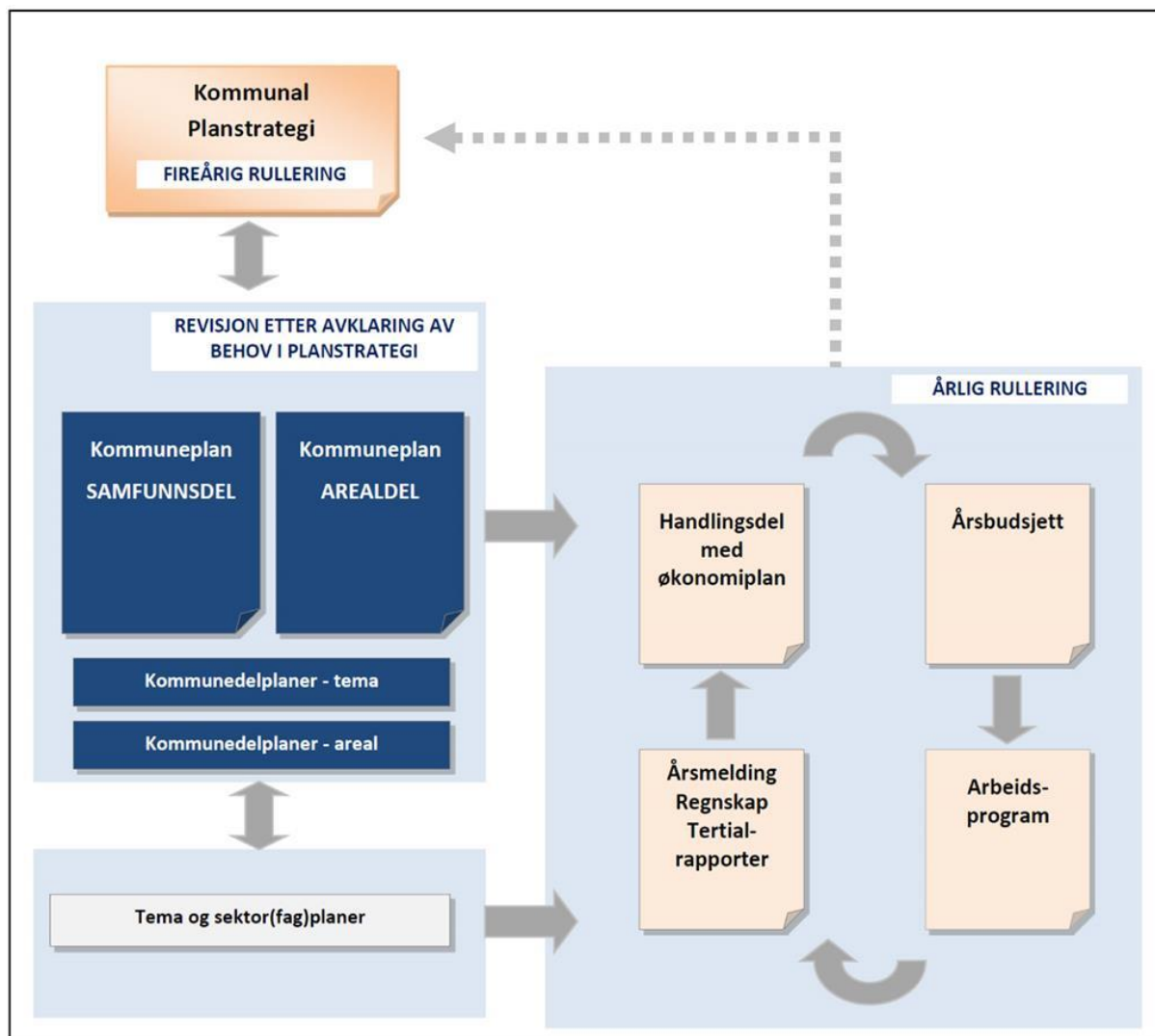
40 ungdommer (16-19 år) gjennomførte 4 ukers sommerjobb

PLANVERK OG STYRING

Kommunal planstrategi skal utarbeides en gang hvert fjerde år, og gir en vurdering av kommunens planbehov. Planstrategi for Sunndal kommune 2016-2020 ble sist rullert i 2016.

Alle planer i Sunndal kommune er tilgjengelig på kommunens hjemmeside.

Figuren viser sammenhenger mellom overordna planverk, og årlig budsjett og rapportering i Sunndal kommune:

Kommuneplanen

Kommuneplanen er kommunens overordna strategiske styringsdokument, vedtatt av kommunestyret, og inneholder mål og retningsvalg for kommunens utvikling. Kommuneplanen utarbeides for en lengre periode og revideres hvert fjerde år. Den skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål og interesser.

Kommuneplanen består av en samfunnsdel og en arealdel.

Samfunnsdelen konkretiserer mål, strategier og ønsket utvikling for Sunndalssamfunnet og kommuneorganisasjonen de kommende år. Samfunnsdelen ble sist rullert i 2014. Arbeid med rullering av samfunnsdelen ble startet opp i 2018, og skal sluttføres i 2020.

Arealdelen viser sammenhengen mellom fremtidig samfunnsutvikling og arealbruk, hvor avveining mellom vern og utbygging er viktig. Planen er juridisk bindende. Prosess med rullering av arealplanen har pågått siden 2017, og ny plan ble vedtatt i februar 2019.

Kommuneplanens arealdel for Sunndal består etter det av følgende tre planer:

- Kommuneplan for Sunndal – arealdelen, vedtatt 06.02.19
- Kommunedelplan for Sunndalsøra 2015-2025, vedtatt 02.09.2015
- Kommunedelplan for sjøområdene i Sunndal kommune, vedtatt 13.06.2018

Tema- og sektorplaner

Temaplaner er planer for bestemte tjenester, tema eller sektorer. Kommunen står fritt til å velge hva det er hensiktsmessig å lage temaplan for, og dette angis gjerne i kommuneplanens handlingsdel.

I 2019 er følgende tema- og sektorplaner utarbeidet eller rullert:

- Strategi for reiselivssatsing i Sunndal 2019-2022
- Kartlegging av friluftsområder, temakart

Sunndal kommune ble i 2019 med i et interkommunal plansamarbeid på Nordmøre. Det er her utarbeidet et felles utfordringsbilde for hele Nordmøre.

Årsplan og budsjett

Kommunestyret vedtar årlig budsjett for kommende år og økonomiplan for en fireårsperiode. Budsjett og økonomiplan er basert på tjenestenes årsplaner og forslag til satsninger. Årsplanene er forankret i overordnede mål i kommuneplanen.

Administrasjonen presenterer tjenestenes og stabenes utfordringer og behov i budsjettkonferanse med kommunestyret i oktober. Kommunedirektøren fremmer sitt forslag til budsjett for kommunestyret i november. Kommunestyret vedtar ramme i oktober og endelig budsjett i desember. Budsjettet inneholder da satsninger og bestillinger fra politisk hold til administrasjonen.

Rapport og regnskap

Tjenestene rapporterer pr. tertial til kommunestyret i henhold til vedtatte årsplaner med budsjett. Tjenestenes årsrapporter behandles i utvalgene i mars/april.

Kommunens årsmelding er basert på tjenestenes årsrapporter, og sammen med regnskap behandles denne i kommunestyret i april/mai.

KOMMUNENS HOVEDMÅL

Kommuneplanen har satt mål for ønsket samfunnsutvikling og viser hvordan kommuneorganisasjonen skal bidra til dette. Mål og strategier ble sist revidert i 2014.

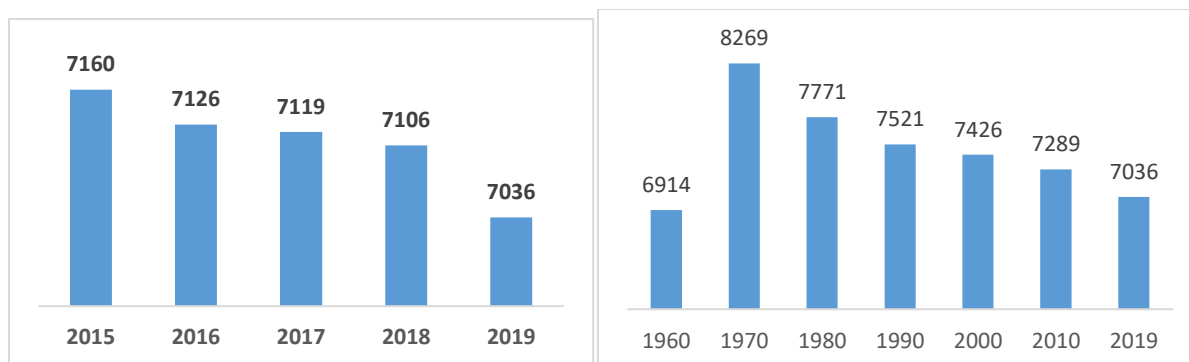
Hovedmål 2014 – 2020

1. En attraktiv og mangfoldig kommune med 7.400 innbyggere innen 2020
2. En robust kommune for fremtiden
3. Et vekstkraftig og inkluderende arbeidsliv med 4.000 arbeidsplasser innen 2020
4. Effektiv og miljøvennlig energibruk
5. God infrastruktur, bedre og tryggere veger
6. Bærekraftig forvaltning av natur og verneområder
7. God helse og livskvalitet for alle
8. Sunn kommuneøkonomi – kompetent og attraktiv arbeidsplass
9. En dyktig og effektiv beredskapsorganisasjon

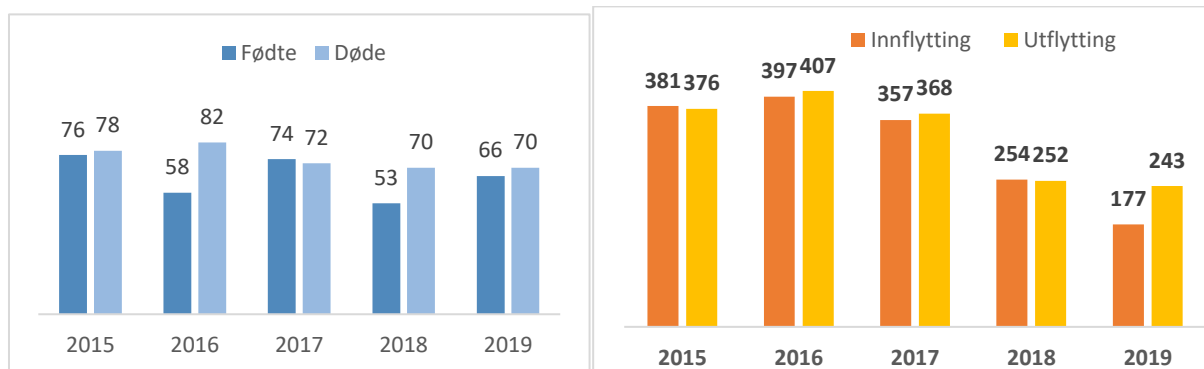
Måloppnåelse

Hovedmål 1 - En attraktiv og mangfoldig kommune med 7.400 innbyggere innen 2020

Befolkningsutvikling: Sunndal hadde 7 036 innbyggere pr. 31.12.2019. Dette er en nedgang på 70 personer (rundt 1 %) i løpet av året. Dette er noe høyere enn de senere år : - 13 personer i 2018 og - 7 personer i 2017. I perioden 2015 – 2019 har det vært en nedgang på 124 personer (1,7 %) i Sunndal kommune. Figurene under viser utviklingen de siste 5 år (til venstre) og utvikling pr 10-år fra og med 1960.

I 2019 ble det født 66 barn, 70 personer døde, 177 personer flyttet inn (hvorav 39 fra utlandet) og 243 personer flyttet ut. I sum er det både netto utflytting (- 66) og negativt fødselsoverskudd (- 4) som er forklaringen på befolkningsnedgangen i 2019.

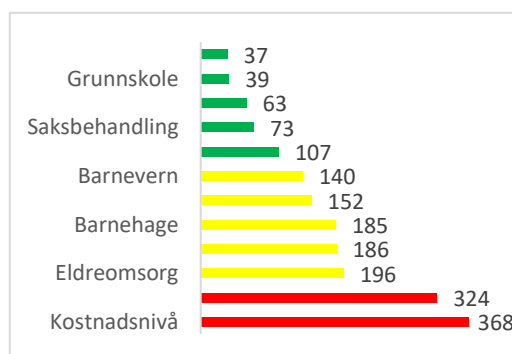
Sunndal opplever at folketallet går svakt ned. Fremtidsprognoser spår at befolkningstallet blir ganske stabilt. Det forespeiles imidlertid en endring i sammensetningen i befolkningen ved at andelen barn og unge i befolkningen går ned, samtidig som andelen eldre i befolkningen øker.

Slike svingninger i befolkningssammensetningen skaper utfordringer for offentlige tjenester som barnehage og skole, og kan derfor være en risiko i forhold til å opprettholde tilbudene, spesielt i kretsene. Det kan også få store konsekvenser for helse- og pleie- og omsorgstjenestene i kommunen.

Det blir betraktelig færre i yrkesaktiv alder. Fokus på arbeidsmiljø og god tilrettelegging for seniorer blir enda viktigere.

Hovedmål 2 - En robust kommune for fremtiden

Kommunebarometeret er en sammenligning av norske kommuner med utgangspunkt i 151 ulike mål for tjenestekvalitet, finans og kostnadsnivå. Sunndal har som mål å være blant de 25 % beste her, dvs en plassering blant de 106 beste av 422 kommuner. Basert på nøkkeltallene alene ble dette målet nådd: Sunndal kom her på 62. plass. Dette er et svært godt resultat. Justert for inntektsnivå er Sunndal på 156. plass. Figuren til venstre viser resultatene pr. tjenesteområde. Fargene er de som brukes i Kommunebarometeret.

Interkommunale samarbeid: Sunndal har i 2019 fulgt opp vedtatte strategiske vurderinger av veivalg når det gjelder regionstruktur og samarbeid. Flere samarbeid er endret og nye på plass, slik som innenfor barnevern og PPT. Både innenfor brann og renovasjon er nye interkommunale selskaper etablert i 2019, der Sunndal kommune er med.

Hovedmål 3 - Et vekstkraftig og inkluderende arbeidsliv med 4.000 arbeidsplasser innen 2020

Høy arbeidsplassdekning – svak nedgang i antall arbeidsplasser: Det var 3.746 arbeidsplasser i Sunndal pr. 2018 (dvs. antall sysselsatte personer med arbeidssted her). Dette er en økning på 105 sysselsatte personer (2,9 prosent) i perioden 2014 – 2018.

Arbeidsplassdekning er antall arbeidsplasser i prosent av antall arbeidstakere bosatt i kommunen. Balanse gir en arbeidsplassdekning på 100. Sunndal har en arbeidsplassdekning på 108 pr 2018. Vi er 1 av 9 kommuner i fylket som har flere arbeidsplasser enn arbeidstakere.

Mange arbeidsplasser gir høy innpendling. Pr. 4. kvartal 2018 var det 720 personer som pendlet inn til Sunndal (19 % av alle sysselsatte) og 443 personer som pendlet ut av kommunen (13 % av alle bosatte). Innpendlingen er størst fra Nesset (202 personer), Tingvoll (102) og Surnadal (88).

Oppsummert for planperioden når vi ikke målet om 4000 arbeidsplasser.

Samarbeid om næringsutvikling: Samarbeidet med Surnadal kommune om næringsutvikling (SuSu-programmet), ble videreført i fire nye år fra 2018. Programmet har tiltak innen bedriftsutvikling, rekruttering og nettverk, og arbeider for en felles bo- og arbeidsmarkedsregion og fergefri forbindelse. Arbeidet med satsingen «næringsvennlig kommune», som skal gjennomføres innenfor SuSu-samarbeidet, startet opp i 2019.

Hovedmål 4 - Effektiv og miljøvennlig energibruk

Redusert energibruk i kommunale bygg: I forbindelse med et energispareprosjekt skal energiforbruket i 22 kommunale bygg reduseres. Forbruket måles opp mot referanseårene 2010-2012. Energiforbruket har gått ned sett i forhold til referanseårene, og forbruket i 2019 på 8,7 GWh var innenfor målsettingen på 9,2 GWh.

Miljøvennlig energibruk: Det er et mål å bruke fjernvarme som oppvarming av kommunale bygg. Pr 2019 varmes ca 45 000 kvadratmeter av totalt 50 000 kvadratmeter kommunale bygg i sentrum opp med fjernvarme (90 %).

Klimaregnskap: Sunndal kommune vedtok i 2019 å ta i bruk klimaregnskap for kommunens virksomhet. Klimaregnskapet viser det samlede utslipp av klimagasser for kommunens virksomhet. Regnskapet er basert på innrapporterte forbrukstall for alle sektorer, satt opp i henhold til Greenhouse Gas Protocol Initiative (GHG-protokollen). Dette er en internasjonal standard for beregning av klimagassutslipp. Alle utslipp av klimagasser regnes om til CO₂-ekvivalenter og oppgis i tonn CO₂. Summen av alle utslipp kalles organisasjonens fotavtrykk. Klimaregnskapet er med på å vise forbedringspotensialet til Sunndal kommunes virksomhet. Sunndal kommune vil publisere klimaregnskap for regnskapsåret 2019 i løpet av våren 2020.

Hovedmål 5 - God infrastruktur, bedre og tryggere veier

Ferjefri forbindelse på Indre Nordmøre: Statens vegvesen har i 2019 jobbet med bl.a. grunnundersøkelser i Ålvundfjorden og raskartlegging på både Sunndal og Surnadalssiden av Todalsfjorden som et ledd i utarbeidelsen av kommunedelplanen. Forslag til kommunedelplan blir lagt frem for vedtak i kommunen i 2020.

Bedre og tryggere veier:

Bedring av standarden på rv70 pågår:

- I august 2019 åpnet den nye traseen mellom Tingvoll og Meisingset for å bedre trafiksikkerheten og framkommeligheten langs rv. 70. Det jobbes godt politisk for å få bevilget midler for å utbedre strekningen Meisingset - Ålvundfossen.
- Reguleringsplanen for Elverhøy bru er ferdig, og veiprojektet er spilt inn til rulleringen av Nasjonal transportplan.

Det jobbes inn mot Statens vegvesen for å få på plass finansieringen av ny rundkjøring ved fv. 62 Håsøran. Reguleringsplan for prosjektet er ferdig.

Lokale trafikksikkerhetstiltak som er ferdig regulerte/står på trafikksikkerhetsplanen, men som mangler finansiering, er utvidelse av "fortau" på brua ved Grytnes på fv. 62, og komplettering av gang- og sykkelveg langs fv. 6136 Litldalsvegen mellom Pollgata og Tredalsvegen.

Hovedmål 6 - Bærekraftig forvaltning av natur og verneområder

Reetablere Driva som laks- og sjørretelv: Drivaregionen er Driva, Usma, Litjdalselva og Batnfjordselva. I begynnelsen av 2019 startet en ny lokal koordinator i fast stilling hos Sunndal kommune og stillingen finansieres av Miljødirektoratet. Arbeidsoppgavene er blant annet oppfølging av bevaringsarbeidet i de fire elvene, informasjons- og kommunikasjonsarbeid, kontakt med berørte partnere lokalt, samt være et lokalt bindeledd for de involverte etatene med ansvar i prosjektet (Miljødirektoratet, Veterinærinstituttet, Mattilsynet og Fylkesmannen i Møre og Romsdal). Stillingen løser også en del andre oppgaver for Sunndal kommune innenfor miljø- og naturforvaltning, eksempelvis vannforvaltningsarbeidet.

Hovedmål 7 - God helse og livskvalitet for alle

Forebyggende folkehelsearbeid: Godt folkehelsearbeid forutsetter oversikt over befolkningens helse og sykdomsforhold, og hvilke samfunnsforhold som påvirker befolkningens helse, positivt og negativt. For å få til en felles dreining i retning av mer og bedre folkehelsearbeid, er det nødvendig å få et felles, godt kunnskapsgrunnlag. Gjennom hele 2019 har det vært arbeidet med Sunndal kommune sitt kunnskapsgrunnlag, «Folkehelsa i Sunndal». Dette er en oversiktsrapport som baserer seg på sentrale tall og statistikker sett i sammenheng med lokal kunnskap. Oversiktsrapporten ferdigstilles og publiseres våren 2020.

Ungdomsarbeid gjennom samarbeid mellom tjenester: I tillegg til områder som skolehelsetjeneste og de helsemessige tilbudene, er det også viktig og godt arbeid som er gjort i kulturtjenesten, grunnskoletilbudet og andre tjenester for å bidra til et trygt og stimulerende ungdomsmiljø. MOT er et livsmestringsprogram i skolen som har som mål å utvikle robust ungdom som inkluderer ALLE. Alle trinnene ved Sunndal ungdomsskole er med. I følge ungdommen er resultatene gode. Satsingen inneholder også programmet "Skolen som samfunnsbygger". I 2019 var det ekstra fokus på noen utfordringer i ungdomsmiljøene, og møtet «Ung i Sunndal 2019 – bekymring og felles innstas» mobiliserte foreldre, kommunens tjenester og andre interesserte, og ble utgangspunktet for en rekke ulike tiltak mot ungdom gjennom året.

Forebygging og mestring i helse- og omsorgstjenesten: med utgangspunkt i Leve hele livet reformen legges det til rette for at folk kan være mest mulig selvstendig og bo hjemme så lenge som mulig. Det er innført hverdagsmestring som et tankesett i hjemmesykepleien og psykisk helse. I første halvdel av 2019 var det flere tjenestemottakere som fikk innvilget mestringsvedtak, men det har vært vanskelig å finne aktuelle kandidater i siste halvdel av året. En vil ikke oppnå full effekt før alle parter har felles forståelse for målsettingen med mestringsvedtak. Tjenesten må kontinuerlig ha fokus på informasjon/veiledning til tjenestemottakerne. 21 tjenestemottakere fikk tilbud om hverdagsrehabilitering i 2019. Helhetlige pasientforløp (HPH) ble iverksatt. HPH er en metode for kvalitetssikring av helsetjenester ved hjelp av faste spørreskjemaer, og som blant annet skal forhindre at pasienter blir sendt for tidlig hjem fra sykehus og/eller reinnleggelser. Bruk av velferdsteknologi kan gi mange nye muligheter for aktivitet og deltagelse. Det kan gi mennesker økt mulighet til å mestre eget liv og helse, og bidra til at man kan bo lenger i eget hjem til tross for nedsatt funksjonsnedsettelse. Bruk av teknologi kan også bidra til å forebygge eller utsette

institusjonsinnleggelse. Ulike velferdsteknologiske løsninger er innført som for eksempel sensorer (døralarm, falldetektor, sengematte) og elektronisk medisindispenser.

Hovedmål 8 - Sunn kommuneøkonomi – kompetent og attraktiv arbeidsplass

En relativt sunn kommuneøkonomi – Sunndal kommune hadde et negativt netto driftsresultat på -3,8 % i 2019 mot -0,4 % i 2018. Kommunens likviditet er relativt god, lånegjelden er lavere enn landssnittet og disposisjonsfondet høyere enn landssnittet. En betydelig reduksjon i inntektene de siste årene vil kreve omstilling og kostnadsreduksjoner den nærmeste tiden. Men kommunen har fortsatt oppsparte midler å tære på slik at en har tid til å tilpasse seg de nye økonomiske rammebetingelsene.

	Sunndal 2018	Sunndal 2019	Kostra- gr. 11 2019	Landet u/Oslo 2019
Økonomi				
Arbeidskapital i prosent av brutto driftsinntekter	23,5%	17,0%	17,1 %	20,6 %
Frie inntekter per innbygger (kr)	59 099	61 911	59 704	57 211
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per innbygger (kr)	99 872	99 353	81 039	71 105
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	-0,4%	-3,8%	-0,1%	1,4 %
Netto lånegjeld i kroner per innbygger (kr)	72 975	74 203	88 366	78 955
Skatt på inntekt og formue, andel av brutto driftsinntekter	25,5%	26,6%	27,6%	34,1%
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter	17,9 %	17,3%	7,9%	10,9%
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	64,8 %	66,9%	90,7%	89,4%

Kompetent og attraktiv arbeidsplass: For å kunne yte kommunens tjenester på en best mulig måte, er det kontinuerlig fokus på å tiltrekke seg nødvendig kompetanse og utvikle eksisterende kompetanse i kommunen. Videre er godt arbeidsmiljø avgjørende for prestasjoner på jobb, og Sunndal kommune har et tett samarbeid med vernetjenesten og bedriftshelsetjenesten med fokus på dette. Kommunen har også nådd sitt mål om å stille minimum 21 praksisplasser til disposisjon for lærlinger, og at alle ungdommer (16 – 19 år) får et tilbud om sommerarbeid i kommunen.

Hovedmål 9 - En dyktig og effektiv beredskapsorganisasjon

Kommunens kriseledelse holder jevnlig møter. Det årlige møtet i beredskapsrådet (nytt organ etablert i 2017) er også blitt avholdt og ble avsluttet med besøk i FIG-gruppens nye lokalisering i Sunndal brannstasjon. Sunndal har også deltatt i den nasjonale kampanjen knyttet til egenberedskap i regi av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB).

I forbindelse med revidering av kommuneplanens samfunnsdel har det vært en gjennomgang av samfunnssikkerhet og beredskap i Sunndal og forslag til målsettinger og strategier er utarbeidet. Dette arbeidet slutføres i 2020.

I november 2019 hadde Sunndal tilsyn innen beredskap. Vi fikk ett avvik og noen kommentarer som alle blir fulgt opp i 2020.

KOMMUNENS TJENESTER OG STABER

På de følgende sidene gis en oversikt over virksomheten i hver tjeneste og stab i 2019.

Kommunedirektøren

Dette jobber vi med

Kommunedirektøren er øverste leder for administrasjonen i Sunndal kommune. Kommunedirektøren skal sørge for at kommunen drives i samsvar med lover, forskrifter og politiske vedtak.

Kommunedirektøren har det overordna ansvaret for kommunens utviklingsarbeid, og er delaktig i ulike tverrfaglige prosjekter. Kommunedirektøren er ansvarlig for kommunens plansystem med årsplaner, tertialrapporter og årsmeldinger. I tillegg ligger ansvar for folkehelse/Distriktsmedisinsk senter og beredskap, samt internkontroll og lederutvikling hos kommunedirektøren.

Kommunedirektøren har også det overordna ansvaret for kommuneøkonomien og budsjettstyring.

Regnskap:

Kommunedirektøren

	Regnskap og budsjett			Bemanning			
	Regnskap	Rev. budsjett	Forbruk %	Årsverk	Ansatte	Andel heltid %	Andel kvinner %
2018	10,3 mill.	10,3 mill.	100	3	3	100	100
2019	9,4 mill.	8,6 mill.	110	2*	2	100	100

*et årsverk overført til service- og informasjonsavdelingen fra og med 2019

Politisk virksomhet

	Regnskap	Rev. budsjett	Forbruk %
2018	5,6 mill.	4,9 mill.	112
2019	6,9 mill.	6,5 mill.	106

Kommentar regnskap: Kommunedirektøren har hatt løpende budsjettkontroll men likevel et forbruk over budsjett både for kommunedirektøren og politisk virksomhet. For kommunedirektøren er det et merforbruk på 800 tusen kroner. Når det gjelder politisk virksomhet, ble det i 2019 vedtatt nye godtgjøringer for folkevalgte, som medførte en økning i kostnadene fra året før. Kostnadene ligger også høyere enn landssnittet.

Noen begivenheter i 2019

Region/samarbeid: Sunndal har i 2019 fulgt opp vedtatte strategiske vurderinger av veivalg når det gjelder regionstruktur og samarbeid. Flere nye samarbeid er på plass, slik som barnevernssamarbeid og PPT. Både innenfor brann og renovasjon er nye interkommunale selskaper etablert, der Sunndal kommune er med.

Næringsutvikling: Samarbeidet med Surnadal kommune om næringsutvikling (SuSu-programmet), ble videreført i fire nye år fra 2018. Programmet har tiltak innen bedriftsutvikling, rekruttering og nettverk, og arbeider for en felles arbeidsmarkedsregion og for realisering av Todalsfjordprosjektet. Arbeidet med satsingen «næringsvennlig kommune», som skal gjennomføres innenfor SuSu-

samarbeidet, startet opp i 2019. Det ble samtidig startet en debatt om hvordan arbeidet med næringsarbeid skal organiseres.

Internkontroll: I 2019 ble det meldt 1 155 avvik mot 1 024 avvik året før. Sak om bruk av Compilo og avvik totalt og pr. tjeneste/stab legges årlig fram for administrasjonsutvalget og en grundigere gjennomgang av HMS-avvik legges fram for arbeidsmiljøutvalget. Compilo omhandler også risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS). I 2019 ble 6 ROS-analyser gjennomført mot 4 året før. Totalt er det nå 64ROS-analyser som er gjennomført i kommunen. Avvik og ROS-analyser er viktige kilder til forbedringer i kommunen og er også en del av vårt beredskapsarbeid. Kommunens helhetlige ROS-analyse skal revideres i 2020 og legges fram for kommunestyret som ble valgt i 2019.

Organisasjon: Gjennomgang av kommunens organisering av pleie og omsorg og helse og barnevern ble gjennomført i 2019, med ny organisering på plass fra 1.1.20. Arbeidet med LEAN som verktøy inn i det kontinuerlige forbedringsarbeidet har fortsatt innenfor flere fagområder, først og fremst i pleie- og omsorgstjenesten. Tjenesten har gjennomført et større LEAN-prosjekt som har resultert i nye verktøy og arbeidsmetoder i forbedringsarbeidet.

Rapport mål og tiltak

Mål	Tiltak	Rapport	Status
Utgiftene til adm. på nivå med k.gruppe 12 (ca kr. 6.000 pr. innb.)	Gjennomgang av kommunens adm. kostnader (Funksjon 120) sammen-lignet med andre kommuner	Ekstern analyse er gjennomført og viser feil bruk av funksjon 120. Dette er rettet opp i 2019.	😊
En robust kommune for fremtiden – være blant de 150 beste kommunene på Kommunebarometeret	Strategisk arbeid i forhold til vedtatt endringer i kommune- og regionstruktur fra og med 2020	Gjennomført, og ny organisering av PPT og barnevern vedtatt	😊
	Analyse av faktorene som inngår i Kommunebarometeret og vurdere målsettinger i forhold til dette	Resultater 2019 gjennomgått i administrasjonen og lagt fram politisk	😊
En attraktiv og mangfoldig kommune med 7 400 innbyggere innen 2020	Samarbeid med lokalt næringsliv og med Surnadal kommune: SUSU-programmet og prosjekt «Næringsvennlig kommune»	Gjennomføres som planlagt	
Rasjonell administrativ organisering og effektiv drift	Slutføre gjennomgang av kommunens organisering av pleie og omsorg og helse og barnevern	Er gjennomført	😊
	Gjennomføre Lean-prosjekter på flere fagfelt	Gjennomføres aktivt i pleie- og omsorgs-tjenesten	😊
	Innføre flere digitale løsninger internt i administrasjonen og eksternt vis-a-vis innbyggere, næringsliv og andre	Flere tiltak er gjennomført bl.a. nytt saksbehandlingssystem (P360) og eByggesak	😊

Viktige oppgaver framover

- Godt samarbeid mellom administrasjon og politikere
- Strategisk tilnærming til ny kommune- og regionstruktur

Dette jobber vi med

Service- og informasjonsavdelingen omfatter servicekontoret, informasjon, IKT, politisk sekretariat og arkiv. Vi skal yte god service og informasjon om kommunens tjenester og den politiske virksomheten på vår hjemmeside. Sammen jobber vi mot målet om en døgnåpen kommune med enkle og selvbetjente løsninger for våre innbyggere, næringsliv, politikere og ansatte.

Hovedmål 2019

- Profesjonelt og godt samordnet informasjonsarbeid
- Sikker og effektiv digital kommunikasjon

Regnskap

	Regnskap og budsjett			Bemanning			
	Regnskap	Rev. budsjett	Forbruk %	Årsverk	Ansatte	Andel heltid %	Andel kvinner %
2018	14,9 mill.	15,0 mill.	100	10,4	11*	94,5	91
2019	13,1 mill.	17,4 mill.	75	11,9	13*	94,5	91

*et år overført fra kommunedirektøren fra og med 2019. i tillegg har avdelingen 1 lærling samt 1 varig tilrettelagt 60% stilling

Kommentar regnskap

Service- og informasjonsavdelingen har hatt et mindreforbruk på over 4 mill. kroner som hovedsakelig skyldes ubrukte bevilgninger til digitaliseringstiltak og sykefravær. I tillegg er avsatte midler til ordning av eldre arkiv forskjøvet til 2020, og det er generelt nedgang i utgifter til sentralbord og porto som følge av nye digitale løsninger.

Noen begivenheter i 2019

Åpningstidene ved servicekontoret ble endret til kl. 10-14 fra 01.01.2019. Samtidig ble bl.a. billettsalget til kino og kulturarrangement flyttet til kulturhuset. Sentralbord er betjent fra kl. 09-15. Ellers holder rådhuset åpent som tidligere.

Nytt sak-/arkivsystem, Public 360 fra Tieto, ble tatt i bruk 24.06.2019. Innføring, opplæring og daglig drift har preget store deler av året, det vil fortsette videre inn i 2020. Nytt system gir nye muligheter, men krever også nye måter å jobbe på.

Digitalisering har vært og vil fortsatt være satsningsområde. Vi har hatt fokus på å ta i bruk digitale verktøy som bidrar til økt selvbetjening og som kan forbedre og forenkle arbeidsoppgaver, samtidig som personvern og informasjonssikkerhet ivaretas. Eksempler på dette er innføring av MinSide, der innbyggere kan logge på og finne tilpassede tjenester, chatte-roboten Kommune-Kari på hjemmesida, og fortsatt opplæring og bruk av Office365 i organisasjonen, med bl.a Teams for intern kommunikasjon, og ansattportal som en felles informasjonsplattform.

Valg: 9.september var det kommunestyre- og fylkestingsvalg, i Sunndal ble det samtidig avholdt valg om målform ved Løykja og Ålvundfjord skoler. Service- og informasjonsavdelingen var ansvarlig for valg gjennomføringen, både med forarbeid, i forhåndsstemmeperioden, på valgdagen og etterarbeid.

Ny personvernforordning – GDPR ble lovbestemt innført i alle norske kommuner fra juli 2018 og gir føringer for hvordan personopplysninger skal behandles. Arbeidet med gjennomføring av prosjektet ligger til vår avdeling og en del av arbeidet er i samarbeid med IKTOrkidé. I tillegg deltar vi i et prosjekt ledet av IKA Møre og Romsdal hvor det er ansatt 2 personvernombud som også vi/våre innbyggere har tilgang til. Kontaktinformasjon er lagt ut på kommunenes hjemmeside.

Rapport mål og tiltak

Mål	Tiltak	Rapport	Status
God og sikker saksbehandling	Innføre nytt sak-/arkivsystem	Public 360 fra Tieto ble tatt i bruk 24.06.2019.	😊
	Opprydding og avlevering av eldre arkivmateriale	Arkivmateriale er levert Interkommunalt arkiv for Møre og Romsdal IKS (IKAMR) for ordning og deponering.	😊
God og sikker valg gjennomføring med mål om minst 67% valgdeltakelse	Ta i bruk elektronisk folkeregister	Elektronisk manntall ble tatt i bruk med gode resultater. Valgdeltakelsen ble 69%.	😊
	Folkevalgtopplæring lokalt i samarbeid med KS	Folkevalgtopplæringen bestod av en lokal del og del fra KS sitt folkevalgtprogram, og ble gjennomført høsten 2019. Program, presentasjoner og opptak ligger tilgjengelig på kommunens nettsider.	😊
Sikre personvernet	Følge opp og innføre nye prosedyrer og rutiner i henhold til nye personvernregler (GDPR)	Fortsatt under arbeid. Alle prosedyrer er ferdig. Protokoller for elektroniske fellessystem er gjennomført. Gjenstår en del protokoller for fagsystem og for manuelle registre.	😊
Elektronisk selvbetjening og e-dialog med innbyggerne	Min Side – prosjekt i samarbeid med IKT ORKide	Min Side for innbyggere, med pålogging med ID-porten ble lansert i mars, med oversikt over kommunale fakturaer og mulighet til å be om betalingsutsettelse. I løpet av året ble også lønsslipp for ansatte tilgjengelig på MinSide. Det jobbes kontinuerlig med nye tjenester for innbyggere og ansatte inn i løsningen.	😊
	Bookingløsninger på web	Bookingløsning er teknisk tilgjengelig, det er imidlertid nødvendig med prosesser i organisasjonen før en innfører dette. Dette arbeidet er ikke kommet i gang.	😊

Viktige oppgaver framover

- Profesjonelt og godt samordnet informasjonsarbeid
- Sikker og effektiv digital kommunikasjon
- GDPR og informasjonssikkerhet
- Tilsyn fra arkivverket

Dette jobber vi med

Vi jobber mot et overordnet mål om god økonomistyring og regnskapsrapportering i Sunndal kommune. Dette gjør vi ved å gi hjelp og støtte internt slik at økonomistyringen blir god i hver enkelt stab og tjeneste.

Økonomiavdelingen har ansvar for lønnsutbetalinger, regnskap, fakturering og innkreving av kommunale avgifter, eiendomsskattekontoret - i tillegg skatteoppkrever for Sunndal og Oppdal kommuner.

Støttefunksjonen for innkjøp er tillagt økonomiavdelingen. En viktig del av dette arbeidet er kvalitetssikring av innkjøpsprosesser og å forankring av innkjøpsreglementet i organisasjonen, i tillegg til internkontroll på området.

Hovedmål 2019

- Økt digitalisering

Regnskap

	Regnskap og budsjett			Bemanning			
	Regnskap	Rev. budsjett	Forbruk %	Årsverk	Ansatte	Andel heltid %	Andel kvinner %
2018	6,6 mill.	7,2 mill	92	8,8	9	100	88
2019	5,2 mill.	5,9 mill	89	6,3*	7	70	85

*Tre av de faste stillingene har stått helt eller delvis vakant gjennom året og med ulike løsninger for vikariater. Samlet har avdelingen hatt en redusert ressurs på 1-1,5 årsverk i 2019.

Kommentar regnskap

Regnskapet viser at tjenesten samlet ligger under budsjett. Dette skyldes hovedsakelig vakanser.

Noen begivenheter i 2019

Fra 1. januar ble to stillinger knyttet til lønn flyttet til Personalavdelingen.

I statsbudsjettet for 2019 ble det vedtatt at skatteoppkrever-funksjonen skal overføres til Skatteetaten fra 01.06.2020. Dette omfatter 1,5 årsverk.

Ut over dette har omfanget av vakanser og vikariater vært krevende for avdelingen.

Rapport mål og tiltak

Mål	Tiltak	Rapport	
Digitalisering	Ta i bruk digitale løsninger etter hvert som de blir tilgjengelige via IKT Orkidè. Dette omfatter mellom annet at vi tar i bruk «digital dialog» med innbyggerne, som gjelder søknad om betalingsutsettelse. Dette kommer i tillegg til eksisterende løsning. Nye løsninger i VISMA har en kostnadsside.	• «Digital dialog» er tatt i bruk, gjennom «Mine sider». • Ingen nye løsninger gjort tilgjengelig via IKT Orkide. • Ledergodkjenning av lønn før utbetaling tatt i bruk • E-Bilag er delvis tatt i bruk • Utvidet bruk av profiler i fakturabehandling. • Forberedelser for bruk av bestilling ved bruk av strekkoder er igangsatt	😊
Faglig utvikling	Organisere arbeidet på en slik måte at flere får ta del i en faglig utvikling	Vakanser har medført stor omfordeling av arbeidsoppgaver. Dette har medført at flere har blitt involvert i nye prosesser, og med det oppbygging av ny kompetanse.	😊
LEAN	Ny hovedtaksering av eiendomskattetaksering er tema for LEAN	Arbeidet med LEAN/Eiendomsskatt ikke gjennomført.	😞

Avvikskommentarer

På grunn av høyt fravær i avdelingen, har det vært mer fokus på løse kortsiktige utfordringer og daglig drift, og mindre på digitalisering enn planlagt. Vi er likevel fornøyd med resultatet for 2019 da endret oppgavefordeling har medført en faglig utvikling blant ansatte. Dette har videre gitt de ansatte større eierskap til oppgavene og større forståelse for sammenhenger innen økonomiarbeidet og egne oppgaver.

Viktige oppgaver framover

- Økt bruk av digitale plattformer.
- Opplæring i allerede innkjøpt programvare i hele virksomheten

Dette jobber vi med

Personalavdelingen har ansvar for overordnet personalforvaltning og organisasjonsutvikling. Avdelingen jobber hovedsakelig med rådgivning i personalspørsmål, rekruttering, tilsettingssaker og lønns plassering, arbeidsmiljø og HMS, oppfølging av sykefravær, lokale lønnsforhandlinger, seniorpolitikk og ivaretagelse av samarbeidet mellom partene i arbeidslivet.

Hovedmål 2019

Bidra til at lederne i kommunen kan gjennomføre sitt personalarbeid på en faglig trygg og god måte.

Regnskap

	Regnskap og budsjett (netto)			Bemanning			
	Regnskap	Rev. budsjett	Forbruk %	Årsverk	Ansatte	Andel heltid %	Andel kvinner %
2018	7,0 mill.	7,2 mill.	97	3	3	100	100
2019	10,2 mill.	9,5 mill.	107	4,5	5	100	90

Kommentar regnskap

Personalavdelingen har et merforbruk i forhold til budsjettet. Dette henger sammen med en reduksjon i budsjettvedtaket for 2019 på 1 MNOK i administrasjonen, som ble lagt til personalavdelingen. Dette skulle fordeles på flere avdelinger, men ble ikke gjennomført.

Noen begivenheter i 2019

Lederutvikling: Det er gjennomført 4 ledersamlinger med lederutvikling for kommunens ledere og mellomledere. Lederteamene jobber med ulike tema mellom samlingene. Det er løpende ledersparring gjennom året. Tillitsvalgte og verneombud har deltatt på noen av modulene der tema har vært relevant.

Vernetjenesten: Det er gjort endringer i vernetjenesten ved å opprette flere verneområder, nye verneombud er valgt og det er gjennomført skolering av verneombud. Hovedverneombudsvervet er midlertidig økt til 100%.

Helse, miljø og sikkerhet: Det er blant annet innført ny form for psykososial vernerunde i samarbeid med bedriftshelsetjenesten og arbeidsmiljødager med Ståle Einarsen for alle ansatte.

Digitalisering og forenkling: Det er innført et nytt rekrutteringssystem.

Rekruttering av unge: Kommunen har en rekke lærlinger som følges opp av opplæringsansvarlige i de ulike tjenestene. 40 ungdommer hadde sommerjobb hos oss. Dette er et attraktiv tilbud til ungdom.

Fravær: Fraværstatistikk for Sunndal kommune for 2019 viser 7,4%, en gledelig reduksjon fra 8,7% i 2018, men høyere enn målet på 6%. Organisasjonen har jobbet aktivt med arbeidsmiljø og sykefravær. Det er gjennomført felles skolering av mellomledere, tillitsvalgte og verneombud. I september ble det arrangert arbeidsmiljødager for alle ansatte, tillitsvalgte, verneombud og

politikere. På programmet var Ståle Einarsen med temaet «Håndtering av konflikter og trakassering i arbeidslivet».

Tre avdelinger ved helsetunet startet et sykefraværprosjekt sammen med NAV og NAV arbeidslivssenter. Prosjektet har hovedfokus på å skape bedre dialog og tillitsforhold mellom leder og ansatt under fravær, og med ønske om å skape et bedre arbeidsmiljø. Prosjektet får positiv omtale både nasjonalt og regionalt

Rapport mål og tiltak

Mål	Tiltak	Rapport	Status
Heltid	Bidra til å gjennomføre tiltak som følge av vedtak om lokale retningslinjer for heltidskultur høsten 2018.	Informasjonsmøter og kartlegginger ble gjennomført før prosjektet ble utsatt. Arbeidet fortsetter	☹
Fullt forsvarlig arbeidsmiljø	Sikre oppfølging av tiltak, spesielle og generelle, som følge av gjennomførte kartlegginger av psykososialt arbeidsmiljø i 2018.	Gjennomført. Oppfølging og gjennomføring av tiltak videre i 2020.	☺
Trygge og tydelige ledere	Gjennomføre 4 samlinger med lederutvikling for kommunens ledere og mellomledere.	Gjennomført. Tiltaket videreføres.	☺
Styrking av tilstedeværelse	Sykefravær ikke høyere enn 6%. Bidra til at lederne i kommunen kan gjennomføre sykefraværsoppfølging på en god og faglig trygg måte.	Sykefraværet for avdelingen er lavt. Fraværstatistikk for hele kommunen viser 7,4 som er en fin nedgang fra 2018. Dette er likevel høyere enn målet.	☺
Være en god lærebedrift	Stille minimum 21 læreplasser til disposisjon.	I henhold til plan.	☺
Forbedringsarbeid	Gjennomføre LEAN analyser på avdelingens arbeidsprosesser.	Arbeidet er påbegynt.	☹
Medbestemmelse	Medvirkning gjennom faste møter med tillitsvalgte og tillitsvalgtes medvirkning i prosesser.	Jevnlige møter mellom arbeidsgiver og tillitsvalgte gjennomføres i henhold til plan. Og øvrige møter mellom arbeidsgiver og tillitsvalgte gjennomføres i henhold til avtaleverk.	☺

Sykefravær: Fraværstatistikk for 2018 viser 7,4 %, noe som er en nedgang på 1,3% fra 2018. Det er likevel høyere enn målet på 6%.

En del av sykefraværet er knyttet til langtidsfravær. Dette kan blant annet tilskrives ansatte som av ulike grunner har fått nedsatt funksjonsevne og som en følge av dette har blitt sykemeldt i deler av stillingen sin til og fra over flere år.

Sykefravær er ofte en indikator på arbeidsmiljøet, og det jobbes nå systematisk for å sikre at alle ansatte har et fullt forsvarlig arbeidsmiljø.

Det jobbes aktivt for å redusere omfang og lengde av sykefraværet i kommunen. Det er tett dialog mellom alle ledd i kommunen, bedriftshelsetjenesten, NAV, NAV Arbeidslivssenter og legene knyttet til dette arbeidet. Det har spesielt vært et tett og god samarbeid mellom Helse og omsorgstjenesten, NAV og NAV Arbeidslivssenter som har hatt meget godt resultat og prosjektet får nasjonal og regional annerkjennelse.

Viktige oppgaver framover

- Fortsette arbeidet med tiltak i henhold til lokale retningslinjer for heltidskultur
- Bidra til at lederne i kommunen kan gjennomføre sitt personalarbeid på en faglig trygg og god måte.
- Arbeide for et fullt forsvarlig arbeidsmiljø
- Styrking av tilstedeværelse
- Være en god lærebedrift

Barnehagetjenesten

Dette jobber vi med

Barnehagetjenestens oppgave er drift og utvikling av kommunens fire barnehager. Sunndal kommune tilbyr barnehageplass til alle som har rett til dette, men har liten kapasitet utover dette. Bygningsmassen er variabel, der de nye barnehagene på Ålvundeid og Holssand har god fysisk og pedagogisk standard. Barnehagebyggene ved Holten og Tredal er preget av alder og utdatert funksjonalitet. Det arbeides derfor med å erstatte disse byggene med moderne og gode pedagogiske løsninger samtidig som vi ønsker å sikre en bufferkapasitet med tanke på å kunne tilby løpende opptak ved behov.

I Sunndal har de ansatte god utdanning og høy kompetanse. Vi ligger over landsgjennomsnittet for andel ansatte med barnehagelærerutdanning. Vår visjon, barnehagen – til barnets beste, innebærer at alt arbeid med barna skal vurderes i forhold til hva som er enkeltbarnets beste.

Hovedmål 2019

- Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning.
- Barnehagen skal anerkjenne barndommens egenverdi.

Regnskap

	Regnskap og budsjett (netto)			Bemanning			
	Regnskap	Rev. budsjett	Forbruk %	Årsverk	Ansatte	Andel heltid %	Andel kvinner %
2018	52,1 mill.	50,5 mill.	103,2	93	98	73	93
2019	56,6 mill.	53,8 mill.	105	99	110	67	96

Kommentar regnskap

Barnehagetjenesten har et negativt resultat også i år. Det var budsjettert med lavere driftsutgifter i år, men samtidig har vi hatt flere barn og naturligvis flere ansatte. Det er også en stor andel barn med nedsatt funksjonsevne som har fått tildelt ekstra ressurser. Mange av disse har tett og omfattende oppfølging.

Noen begivenheter i 2019

Læringsløype: Barnehagetjenesten har arbeidet med læringsløype språk og skrijving i samarbeid med Skrivesenteret i Stavanger og organisert gjennom Nettverk Nordmøre. Denne satsingen startet våren 2019 og vil vare fram til høsten 2021.

Livsmestring for barn i barnehagen: Parallelt med det fagspesifikke arbeidet, er det et kontinuerlig arbeid med å fremme livsmestring for barn i barnehagen, i tråd med føringer i den nye rammeplanen. Dette dreier seg om mange ulike veier inn mot å sikre et godt leike- og læringsmiljø for alle barn i barnehagen. Barnehagetjenesten har valgt å vektlegge forebyggende arbeid, i tråd med

anbefalinger fra ledende fagmiljø på området (blant annet Læringsmiljøsenderet). Samtidig har barnehagetjenesten revidert tiltaksplanen ved rapportering eller mistanke om at barn opplever mobbing eller utrygghet i sin barnehagehverdag.

Måltider: Det serveres to daglige måltider ved alle barnehagene i Sunndal kommune. Det blir delt erfaringer på tvers av barnehagene for å sikre et sunt og likeverdig mattilbud på alle enheter. Måltidene handler om god og sunn ernæring, men også gode sanseopplevelser, glede over fellesskap og utforsking av nye matvarer, kulturer og tradisjoner. Veileder for måltid i barnehagen er lagt til grunn for utvikling av menyer i barnehagene.

Daglig hvilestund: Alle barnehagebarna får nå tilbud om daglig hvilestund i barnehagen. Avhengig av alder og interesseområder har hvilestunden ulik form. De yngste sover oftest i løpet av barnehagedagen, mens de eldste får en stille stund med for eksempel lesing eller lytting til musikk.

Barnehagedekning: Sunndal kommune har full barnehagedekning ved bruk av midlertidige lokaler ved Villabyen. I 2019 ble ny barnehage med 70 barnehageplasser åpna på Ålvundeid, og planleggingen av utvidelse på Holssand barnehage er kommet godt i gang. Målet er at lokalene ved Villabyen kan tas ut av drift fra august 2020. Ny sentrumsbarnehage som skal erstatte dagens Holten barnehage vil legges fram for politisk behandling i 2020. Barnehage- og skolebruksplan er ikke ferdigstilt og bør sees i sammenheng med vedtak om blant annet ny sentrumsbarnehage.

Kompetanse: Barnehagetjenesten har arbeidet mye med å etablere profesjonelle læringsfellesskap. Dette handler om distribuert ledelse og større autonomi for den enkelte arbeidstaker. Dette er en arbeidsform basert på tilrettelegging for et profesjonelt samarbeid, frihet og ansvar for de ansatte og tillit er den grunnleggende bærebjelken. Tillitsmannsapparatet er sterkt involvert i prosessene (ikke bare informert om beslutninger). Slik sett er dette en arbeids- og organisasjonsform som bygger på den skandinaviske samarbeidsmodellen. Effekten av dette er ansatte som har fått bedre rolle- og systemforståelse, kan være mer aktive i å utforme sin egen arbeidshverdag og et tjenestetilbud til våre brukere med jevnere kvalitet. Det er etablert utviklingsgrupper på alle enheter. Disse har deltatt på faste nettverkssamlinger under veiledning av NTNU og DMMH (Dronning Mauds Minne Høgskole).

Rapport mål og tiltak

Mål	Tiltak	Rapport	Status
Økt livsmestring for barnehagebarna	Arbeide med vennskap og inkluderende lekemiljø i barnehagene.	Gjennomføres kontinuerlig – både som forebyggende aktiviteter og iverksetting av tiltak ved indikasjon.	☺
	Arbeide aktivt med å tilpasse barnehagenes måltid i tråd med sentrale retningslinjer.	Vi arbeider med å få et likeverdig mattilbud ved alle barnehagene. Det er nå innført servering av frukt ved Tredal barnehage.	☺
	Innføre systematisk tilbud om hvile for alle barna i barnehagen.	Barnehagetjenesten vil kartlegge hvordan tilbudet	☺

		er utformet i de ulike barnehagene/avdelingene.	
Full barnehagedekning	Legge frem forslag til etablering av nye barnehageplasser med bakgrunn i KS-konsulent sitt grunnlagsdokument til barnehagebruksplan.	Forslag til tiltak og framdriftsplan legges fram for kommunestyret høsten 2019.	😊
Kompetente medarbeidere	Aktivt arbeid med ny Rammeplan for barnehagen i profesjonelle lærende nettverk.	Barnehagetjenesten er i ferd med å reetablere nettverk. Ett nytt nettverk er etablert. To nettverk er ennå ikke i gang.	😊
Lokal innflytelse på barnehagenes utviklingsprosesser	Partssammensatt involvering i samskapingsprosesser. Bruke og videreutvikle metodikk fra deltakelse i «Sammen skaper vi fremtiden».	Det er gjennomført møter med brei involvering i arbeidet med å utforme neste års årsplan ved de ulike enhetene.	😊
Godt lederskap	Delta i kommunalt lederutviklingsprogram og gjennom deltakelse i Nettverk Nordmøre sitt samarbeid med høgskolesektoren (ROLU).	Gjennomført etter planen.	😊
Godt arbeidsmiljø	Arbeid med utvikling av profesjonelle lærende fellesskap gjennom <i>Sammen skaper vi framtida</i> .	Gjennomført etter planen.	😊

Viktige oppgaver framover

- Ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning.
- Arbeide for økt livsmestring for barnehagebarna
- God språkutvikling
- Full barnehagedekning (ivareta rettigheter og ha en bufferkapasitet for tilflyttende familier).

Kostratall

	Sunndal 2018	Sunndal 2019	Komm.gr 11 2019	Norge 2019
Netto driftsutg. kr pr innbygger 1-5 år	158 776	190 099	167 364	163 012
Andel barn 1-5 år med plass (%)	92,1	93,7	92,9	92,4
Foreldrebetaling i barneh. pr. innb. 1-5 år	23 324	25 456	15 682	13 444
Ansatte med barnehagelærerutd. (%)	46,7	49,0	44,5	41,5

Dette jobber vi med

Eiendomstjenestens hovedoppgaver er å forvalte kommunens eksisterende bygningsmasse, samt å stå for gjennomføringen av nye byggeprosjekter. Kommunens bygningsmasse utgjør til sammen ca 66 000 m2 og disse byggene rengjøres, vedlikeholdes og utvikles av oss og til beste for brukerne. Vi har høy og ulik fagkompetanse: renhold, snekker- og tømrer, maler, rørlegger og murer. Og vår felles visjon er: Kommunens bygg - bygg å være stolt av!

Hovedmål 2019

- Utvikle den kommunale bygningsmassen og uteområder slik at den er tilrettelagt for en effektiv tjenesteproduksjon
- Ta vare på verdien som de kommunale eiendommene representerer

Regnskap

	Regnskap og budsjett (netto)			Bemanning			
	Regnskap	Rev. budsjett	Forbruk %	Årsverk	Ansatte	Andel heltid (%)	Andel kvinner (%)
2018	29,4 mill.	30,0 mill.	100	41,70	50	68,0	66,0
2019	35,9 mill.	34,0 mill.	100	42,10	51	67,0	65,0

Kommentar regnskap

Årsresultatet legges fram med et overforbruk i forhold til budsjettet på kr. 1 856 000,-. Av dette er 700 000 kr overforbruk på pensjonsutgifter, kr 916 000,- er lønnsmidler som skulle vært ført på investering. Resterende 250 000 kr er overforbruk på boligforvaltning. Overforbruket på boligforvaltning kom som følge av at Sunndal kommune fikk avslag på søknad om tilskudd til tilpassing av en leilighet.

Noen begivenheter i 2019

Sunndal kommune har årlige avsetninger til drift og vedlikehold av kommunale bygg, i tillegg til investeringsmidler til oppgradering av kommunale bygg. Dette er en viktig satsing slik at standarden på den kommunale bygningsmassen ivaretas, samtidig som at den også skal tilpasses en effektiv tjenesteproduksjon.

Noen prosjekter som ble gjennomført i 2019:

- Ferdigstillelse av Ålvundeid barnehage
- Ferdigstillelse av tilbygg på brannstasjonen, lokaler til FIG og Aktiv Hverdag
- Ferdigstillelse av renoveringsarbeidet av Sunndal pensjonistsenter
- Vedlikehold av kommunale boliger

Rapport mål og tiltak

Mål	Tiltak	Rapport	Status
Redusere energiforbruket i kommunale bygg ihht energispareprosjektet	Vaktmestere følger opp energiforbruk i kommunale bygg sammen med AF Energi- og miljøteknikk	Energiforbruket er lavere enn budsjett	😊
Opprettholde god standard på kommunale bygg og uteareal i skoler og barnehager	Revidere vedlikeholdsplan	Påbegynt, men ikke ferdigstilt	😊
	Prioritere gjennomføring av tiltak	Virksomhetsplan behandlet i teknikk- miljø- og kulturutvalget	😊
	Starte renovering av Sunndal lege- og helsesenter med oppstart 2019 og slutføring 2020	Prosjektleder er engasjert, Prosjekt under planlegging. Kommunestyret behandlet i november sak om hvilke funksjoner som skal være i bygget, så byggestart blir ikke før i 2020	😞
	Ferdigstille ny barnehage på Ålvundeid 2019	Offisiell åpning 03.09.19.	😊

Viktige oppgaver framover

- Utvikle den kommunale bygningsmassen og uteområder slik at den er tilrettelagt for en effektiv tjenesteproduksjon
- Ta vare på verdien som de kommunale eiendommene representerer
- Redusere energiforbruket i kommunale bygg i samsvar med energispareprosjektet
- Opprettholde god standard på kommunale bygg og uteareal i skoler og barnehager

Kostratall

	Sunndal 2018	Sunndal 2019	K.gr. 11 2019	Norge 2019
Netto driftsutg. til eiendomsforvaltning, kr. pr. innbygger	140	326 (196)	293	314
Dekningsgrad: Kommunale boliger pr. 1000 innbygger	24	25	23	21
Dekningsgrad: Areal formålsbygg, m2 pr. innbygger	7	7	6	5
Produktivitet: Energikostnader, kr. pr. m2	124	124	133	134

Dette jobber vi med

Grunnskoletjenesten er ansvarlig for drift av kommunens grunnskoler og skolefritidsordninger, logopeditjeneste og spesialundervisning for voksne. Sunndal kommune satser på barn og ungdom, med en god skole som fundamentet. Vårt hovedmål er å skape lærende, inkluderende og kreative skolemiljø der barn og unge har lyst til å lære mer. Og vår visjon er at skolene i Sunndal kommune skal være – *et trygt sted for læring*.

Hovedmål 2019

- Læringsmiljøet i Sunndalsskolen fremmer helse, trivsel og læring for alle.
- Sunndalsskolen gir elevene fremtidsrettet opplæring av høy kvalitet.

Regnskap

	Regnskap og budsjett (netto)			Bemanning			
	Regnskap	Rev. budsjett	Forbruk %	Årsverk	Ansatte	Andel heltid %	Andel kvinner %
2018	95,0 mill.	97,6 mill.	97	124	154	72	79
2019	99,9 mill.	98,8 mill.	101	127	142	76	81

Kommentar regnskap

Regnskapet viser et merforbruk på om lag 1 mill. kroner, noe som utgjør 1 % av budsjett.

Noen begivenheter i 2019

Newtonrommet: Under Sunndalskonferansen i juni hadde vi offisiell åpning av Newtonrommet med ordfører og fabrikkssjef på Hydro til stede. For barn og elever hadde vi åpning 29. mai med besøk av Andreas Wahl. Denne dagen var mere enn 120 barn og elever innom Newtonrommet og aktiviteter arrangert av Wahl på velfredshuset. Rommet er nå i full drift og vi tar imot barn fra barnehage, elever fra grunnskole og videregående skole. Vi tar også imot elever fra andre kommuner og lokale bedrifter.

Ungdomsarbeid: I året som har gått har vi hatt ett tett samarbeid med spesielt kultur- og helsetjenesten rundt ungdommene i kommunen. I mars hadde vi et folkemøte angående bekymringsfulle endringer i ungdomskulturen. Folkemøtet ble veldig positiv mottatt i lokalsamfunnet, og mange tiltak kom opp i kjølevannet av møtet. Natt MOT mai, som samla nesten alle elevene på ungdomsskolen, var et tiltak for å holde ungdommene borte fra russefeiringa som starter natt til 1. mai. I samarbeid med kulturtjenesten startet vi også opp med «Kveldskråker». Det er frivillige voksne som går i sentrum hver fredag for å være til hjelp og støtte for ungdommene våre.

Samskaping: Vi har arrangert «Stormøte», og «Kveldsmøter» på alle skolene. Dette er samskappingsmøter med representanter fra lokalt næringsliv, politikere, foreldre, frivillige lag og organisasjoner, elever og ansatte. I 2019 arbeidet vi med å utarbeide tiltak til målene vi har satt.

Utviklingsgrupper i skolene: Hver skole har etablert utviklingsgrupper, som samarbeider med rektor om å lede utviklingsarbeidet ved skolen. Utviklingsgruppene har fokus på utvikling av felles praksis,

møtes jevnlig, og består av rektor, inspektør, utviklingslærere, plasstillitsvalgt og PPT. Det har vært spesielt viktig å involvere PPT i utviklingsgruppene, for å løfte frem fokus på det felles systemretta arbeidet.

Sunndalsskolen har organisert felles utviklingsarbeid i ulike nettverk: Utviklingslærernettverk språk/skriving (felles fagnettverk med barnehage), oppvekstnettverk (felles ledernettverk med barnehage, bestående av utviklingsgruppene i barnehage og skole), sosiallærernettverk og nettverk for IKT-ansvarlige og regneveiledere. Nettverkene består av ansatte fra skolene (og barnehagene), og arbeider på vegne av skoleledergruppa. Målet med organisering i nettverk er utvikling gjennom fokus på kompetanse og involvering, fremfor top-down styring.

Nordmørsløftet er en fagdag for barnehage og skole som arrangeres årlig på Nordmøre. Tradisjonelt har ansatte i barnehage og skole vært delt og samlet hver for seg denne dagen. I august 2019 ble Nordmørsløftet for første gang arrangert som en felles fagdag for ansatte i alle barnehager og skoler på Nordmøre. På grunn av det store antallet samla ansatte ble flere arrangement gjennomført parallelt, og kommunene på Nordmøre samarbeidet i klynger om hver sine arrangement. Sunndal hadde ansvar for fagdagen på vegne av Sunndal og Tingvoll. Arbeid med språk/skriving og læringsmiljø stod i fokus, og vi hadde blant annet besøk av Forandringsfabrikken. Samla deltok omtrent 450 ansatte på fagdagen i Sunndal.

I 2019 har fokuset i tillegg vært på å forberede Fagfornyelsen/LK20, som er en omfattende revidering av læreplanen LK06. I forbindelse med dette arbeidet har det vært arrangert en rekke felles fagdager for Sunndalsskolen. På disse fagdagene har lærerne arbeidet i grupper på tvers av skoler, med felles fokus om å utvikle praksis i tråd med de vedtatte læreplanene i LK20.

Rapport mål og tiltak

Mål	Tiltak	Rapport	
Gode læringsmiljø for alle	Aktivt arbeid med forståelse av- og praksisendringer i tråd med-ny overordnet del i læreplan for grunnskolen.	Har gjennomført skolering på årets fagdager. 1 i samarbeid med Nettverk Nordmøre og 1 kommunalt.	😊
Godt læringsutbytte for alle elever	Elever som står i fare for å bli hengende etter i lesing, skriving eller regning, gis raskt tilbud om intensiv opplæring for å unngå at læringsvanskene utvikles og forsterkes. Intensiv opplæring skal være en del av den ordinære tilpassede opplæringa.	Lese- og regneveiledere har nettverk på tvers av skoler og arbeider med temaet. Utviklingslærernettverk på tvers av barnehage og skole	😊
	Videreutvikle lese- og regneveilederne gjennom nettverk og nytte PPT mer ute på skolene i systemarbeid der elevene er.	Nettverk gjennomføres. Har ikke fått nyttet PPT mer ute på skolene.	😊
	Redusere gapet mellom standpunktkarakterer og eksamenskarakterer på 10.trinn.	Har fokus på varierte vurderingsformer. Vektlegger at elevene kan be om ny vurdering frem til standpunkt settes.	😊

Fremtidsrettet skole	Bredt sammensatt deltakelse i <i>Sammen skaper vi fremtiden</i> for engasjement i lokalsamfunnet om barns læring og utvikling.	Har gjennomført «stormøter» på kommunalt nivå og kveldsmøter på alle enhetene og for tjenesten knyttet til å sette tiltak til mål.	😊
	Etablere Newtonrom for god realfagskompetanse hos elever og ansatte.	Rommet er etablert og satt i drift.	😊
Godt lederskap	Lederutvikling gjennom kommunalt program og sammen med universitet og høyskoler gjennom Nettverk Nordmøre.	Har hatt samlinger for mellomledere kommunalt og gjennom «Lederutvikling for skoler og barnehager» i Nettverk Nordmøre.	😊
Kompetente medarbeidere	Øke kompetansen i lese- og regneopplæring gjennom Nettverk Nordmøre i samarbeid med statlige kompetansesentre.	Arbeidet med «læringsløype språk- og skriving» har startet i samarbeid med skrivesenteret ved NTNU. Gjennom bruk av Newtonrommet og IKT/regn.nettverket arb. med regning.	😊
Godt arbeidsmiljø	Videreutvikling av profesjonelle lærende fellesskap gjennom <i>Sammen skaper vi fremtiden</i> .	Gjennomføres.	😊

😊 - **Godt læringsutbytte.** Arbeidet er gjennomført etter planen, men å utvikle og innarbeide systemet tar lengre tid, arbeidet videreføres derfor.

😊 - **Kompetente medarbeidere.** Arbeidet er gjennomført etter planen, men arbeidet med å videreutvikle medarbeideres kompetanse tar lengre tid. Arbeidet med «læringsløype språk og skriving» er en treårig satsing, arbeidet videreføres derfor.

Viktige oppgaver framover

- Læringsmiljøet i Sunndalsskolen fremmer helse, trivsel og læring for alle.
- Sunndalsskolen gir elevene fremtidsrettet opplæring av høy kvalitet.
- Gode læringsmiljø for alle
- Godt læringsutbytte for alle elever

Kostratall

	Sunndal 2018	Sunndal 2019	Komm.gr. 11 2018	Norge 2018
Brutto driftsutg./ elev gr.skolesektor	152 873	164 570	142 267	133 412
Andel netto driftsutg. til grunnskole	19,8	20,2	23,1	23,0
Netto driftsutg. SFO, kr. pr 6-9 åring	18 881	21 835	5 625	4 853

Elever pr. gruppe 1.-4. årstrinn	9,6	8,5	11,1	11,9
Elever pr. gruppe 5.-7. årstrinn	10,2	8,4	11,6	12,9
Elever pr. gruppe 8.-10. årstrinn	15,4	15,1	13,3	14,0
Elever med spesialundervisning (%)	7,4	5,7	8,4	7,8
Andel elever 6-9 år i SFO (%)	58,2	58,6	45,9	56,0

Kommentar: Kommunen bruker en lavere andel av tilgjengelige ressurser til grunnskole enn kommunegruppa og landet. Brutto driftsutgifter pr elev er høyere i Sunndal enn i de andre geografiske sammenligningsgruppene. Dette skyldes i stor grad skolestruktur som gir færre elever pr gruppe. Høye netto utgifter til SFO skyldes små enheter, åpningstider og svært lav brukerbetaling. Lavere andel elever med spesialundervisning kan også i noen grad ha sammenheng med gruppestørrelse.

Helse- og barneverntjenesten

Dette jobber vi med

Helse- og barneverntjenesten har et omfattende ansvarsområde. Visjonene for tjenesten er god helse og livskvalitet for alle, med hovedmål om å gi målrettet og brukerorienterte tjenester til innbyggere. Tjenestene omfatter legetjeneste, barnevern, fysioterapi, svangerskapsomsorg, helsestasjons- og skolehelsetjeneste, psykisk helse, folkehelsearbeid og Frisklivssentral m.m.

Hovedmål 2019

- Utvide tilbud Frisklivssentralen med program for alle aldersgrupper
- Kvalitetsarbeid i skolehelsetjenesten sammen med elevene

Regnskap

	Regnskap og budsjett (netto)			Bemanning			
	Regnskap	Rev. budsjett	Forbruk %	Årsverk	Ansatte	Andel heltid %	Andel kvinner %
2018	27,5 mill.	26,7 mill.	103	31,9	38		
2019	32,8 mill.	31,7 mill.	103	32,5	39	96	88

Kommentar regnskap

Tjenesten viser et samlet overforbruk 2019. Dette skyldes blant annet økte utgifter i legetjenesten og i barnevernet.

Noen begivenheter i 2019

Frisklivssentralen: Frisklivssentralen fikk tilskudd fra Fylkesmannen både 2018 og 2019 til videre utvikling av tilbud. Flere ansatte i pleie- og omsorgstjenesten og helse- og barneverntjenesten er nå godkjent som kursledere for søvnkurs og for mestring av belastning og mestring av depresjon.

Frisklivssentralen har gjennomført kurs i belastningsmestring og kurs i depresjonsmestring både i 2018 og 2019, i tillegg til oppstart med søvnkurs i 2019. Det har vært god deltakelse på kursene, og dette er nå en del av Frisklivssentralens faste, årlige kursprogram. Disse tilbudene er et godt eksempel på vellykket tverrsektoriell og tverrfaglig samarbeid.

Helsestasjon og skolehelsetjeneste: Helsestasjonen fikk videreført prosjektmidler fra Helsedirektoratet for styrking av skolehelsetjenesten gjeldende for 2019. Høsten 2018 ansatte vi en helsesykepleier i prosjektstilling, dette har ført til at skolehelsetjenesten har utvidet åpningstiden ved flere av skolene. I tillegg arbeides det med modernisering og utvikling av skolehelsetjenesten.

Barnevern: Pågående regionreform og nye faglige føringer i barnevernet førte til at Rindal, Sunndal, Surnadal og Tingvoll kommune så på muligheten for å etablere et større barnevernsamarbeid. I løpet av 2019 ble det utarbeidet et nytt barnevernsamarbeid, dette startet i 2020 med Surnadal kommune som vertskommune.

Det er stor saksmengde i barnevernet. Barnevernet i Sunndal, Nesset og Tingvoll har holdt fast ved

organisering med oppdeling i to team; undersøkelse/ hjelpetiltak i hjemmet og barn som bor utenfor hjemmet.

Psykisk helsevern barn og unge: Det er ansatt en kommunepsykolog i 75 % stilling og en spesialsykepleier som arbeider med barn og unge. Dette arbeidet fokuserer på forebygging, utredning og behandling sett i et tverrfaglig perspektiv.

Kommunepsykolog og spesialsykepleier samarbeider tett med helsestasjon, skolehelsetjeneste, Pedagogisk- psykologisk tjeneste (PPT), barne- og ungdomsskole, barnevernet og fastleger.

Fysioterapi: Sunndal kommune har i dag følgende fysioterapi stillinger: 4,5 kommunale stillinger, en turnusstilling og to driftshjemler for privat praksis. Alle stillinger er fullt besatt. Fysioterapiavdelingen er faglig ansvarlig for tilbudet med treningsgrupper til eldre, Sterk og stødig, via Frisklivssentralen.

Legetjenesten: Det er tilsammen 6 fastleger og to LIS1 leger (turnuslegestillinger), fordelt på to private legekontor i Sunndal. En fastlege var ute i permisjon fra august 2019, og det har vært leid inn vikar for vedkommende. Det leies for øvrig inn vikar fra byrå ved ferie og høytider etter en samlet vurdering av driften.

Kommunestyret fattet vedtak om deltakelse i pilotprosjekt med legevaktsamarbeid i Romsdalsregionen. Dette arbeidet startet i 2019, med forventet oppstart i 2020.

Rapport mål og tiltak

Mål	Tiltak	Rapport	Status
Frisklivssentralen samler tilbud som stimulerer til egenmestring og læring	Frisklivssentralen gjennomfører fast, årlig kurstilbud for alle aldersgrupper. Frisklivssentralen og fysioterapiavdelingen samarbeider med pensjonistforbundet om etablering av «Sterk og stødig». Målet er selvdrevne trimgrupper for hjemmeboende eldre.	Utført	😊
Skolehelsetjenesten styrker sin tilstedeværelse på skolene	Det gjennomføres 1- årig prosjekt for å oppnå målet, midler er tildelt fra Helsedirektoratet.	Utført	😊
Kompetanseheving jordmor og helsestasjon	Sertifisering av jordmor og ansatte ved helsestasjonen i NBO (Newborn behavior observation) og COS (Circle of security), økt kompetanse om	Utført	😊

	tilknytning og samspill barn og foreldre.		
Interkommunal barnevern: God hjelp til brukere, rapportert gjennom målbare indikatorer	Rapportere antall nye meldinger, fristoversittelser, antall barn på tiltak herav barn med tiltaksplan og evalueringer av disse. Satsningsområder 2018: Forebyggende systematisk samarbeid mellom de tjenestene som jobber med barn og familier.	Utført	😊
Gode og kompetente ledere	Stimulere til kompetanseheving og utvikling av ledere, og ta i bruk LEAN	Opplæring i bruk av LEAN ble startet opp 2018 Planlagt kompetanseheving er utført på avdelingene	
Gode rutiner for internkontroll	Stimulere til aktiv bruk av Compilo: avviksmelding, ROS-analyse og prosedyrer	Tjenesten jobber aktivt med dette, Compilo brukes i det daglige både til avviksmeldinger, ROS-analyser og prosedyrer.	😊

Viktige oppgaver framover:

- Videreutvikling av forebyggende psykisk helsearbeid
- Kvalitetsarbeid i skolehelsetjenesten sammen med elever
- Frisklivssentralen samler tilbud som stimulerer til egenmestring og læring
- Skolehelsetjenesten styrker sin tilstedeværelse på skolene
- Kvalitetssikre og legge til rette for rekruttering legetjenesten i Sunndal
- Oppstart pilotprosjekt legevaktsamarbeid i Romsdal

Kostratall

Kommunehelse, nøkkeltall	Sunndal 2018	Sunndal 2019	K.gr. 11* 2019	Norge ** 2019
Netto driftsutgifter til kommunehelsetjenesten i % av kommunens samlede netto driftsutgifter (%)	4,1	4,2	5,0	4,9
Lege-årsverk pr. 10 000 innbygger	11,3	11,4	12,2	11,4
Fysioterapi-årsverk pr. 10 000 innbygger	10,7	10,7	10,6	9,7

Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst (prosent)	-	98,5	82,1	93,5
Netto driftskostnader Barnevernet, kr. pr. 0-22 år	4 097	4 872	8 770	8 387
Brutto driftskostn./barn med undersøkelse el. tiltak	75 755	100 112	56 119	54 645
Brutto driftskostn./barn med tiltak i familien	36 507	23 317	39 790	41 869
Brutto driftskostn./barn med tiltak utenfor familien	581 050	676 650	450 559	442 333
Barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-22 år (%)	5,0	4,4	4,2	3,8
Barn med undersøkelser ift. innbyggere 0-17 år (%)	5,7	4,5	4,9	4,8
Barn med undersøkelser eller tiltak per årsverk (antall)	25,3	21,1	19,1	19,2
Andel u.søk. m/ behandlingstid under 3 mnd	86,0	88,0	87,0	88,0

Dette jobber vi med

Bosetting og opplæring av flyktninger er kjernen i innvandrertjenestens arbeid. Tjenesten har over mange år bygd opp en bred kompetanse innen hele innvandrerfeltet. Kvalitet i alle ledd ligger til grunn for vårt arbeid. Innvandrertjenesten har mål om å være en ressurs nasjonalt og regionalt, og tilbyr fagkompetanse og deler erfaringer med de som etterspør dette. Innvandrertjenesten ønsker å bidra til god integrering og et godt forhold mellom innvandrere og lokalsamfunn, og jobber derfor aktivt med å engasjere frivilligheten i aktiviteter.

Hovedmål 2019

En helhetlig tjeneste som samarbeider til det beste for brukerne, ansatte og lokalsamfunnet.

Regnskap

	Regnskap og budsjett (netto)			Bemannings			
	Regnskap	Rev. budsjett	Forbruk %	Årsverk	Ansatte	Andel heltid %	Andel kvinner %
2018	-14,7mill.	0 mill.			24		
2019	39,2 mill.	35,0 mill.	112	20,6	22	100	82

Kommentar regnskap

Regnskapet viser et merforbruk på 4 181 000. Dette skyldes bl.a. feilaktig ført husleie for 1. kvartal 2020 (780 000 kroner), redusert overskudd for 2017 og 2018 på grunn av manglende betaling av skoleplasser ved Sunndal videregående skole (utgjør 1,125 mill. kroner) og manglende fakturering for husleie og strøm til barneverntjenesten (ca 500 000). I tillegg ble det i 2019 ikke budsjettet inn betaling av skoleplasser på Sunndal videregående skole for høsten 2019. Dette utgjør 2 250 000.

Noen begivenheter i 2019

Vi har arrangert fagdag for alle tjenester og samarbeidspartnere.
Samarbeidet med SUNS om gründercamp i sommerprogrammet.
Vi og våre brukere har bidratt på Idefestivalen, Barnas Verdensdager og Barnas juledager.
Sunndal kommune er nominert til bosettingsprisen 2019.

Forslag til ny introduksjonslov har vært ute til høring. Innvandrertjenesten har avgitt høringssvar.

Fire lærere har tatt videreutdanning.
To programrådgivere har tatt utdanning i ICDP- foreldreveiledning.
Personalet er redusert med 4 årsverk.

Rapport mål og tiltak

Mål	Tiltak	Rapport	Status
Innvandrertjenesten skal være en kompetent og aktiv aktør på flyktning-området	Bosette flyktninger i tråd med anmodninger fra IMDi og vedtak fra kommunestyret.	Vi har bosatt 27 personer. 14 tilskuddsberettigede personer har flyttet. Årsaken er utelukkende arbeid og utdanning.	😊
	Godt samarbeid med frivillige og ideelle aktører.	Samarbeid med blant annet Røde Kors, Sunndal Mållag, Sunndal Fotball, Svømme- og livredningsklubben om svømmeopplæring, Hydro Cup, Kulturtjenesten og andre kommunale tjenester, deltakelse i nettverk på regionalt nivå.	😊
Innvandrertjenesten skal drive godt kvalifiserings – og integreringsarbeid på alle plan.	Tilby et godt og målretta introduksjonsprogram med mål om 80 % ut i arbeid eller utdanning.	32 deltakere avsluttet programmet. Status for måloppnåelse: Overgang til grunnskole (34,4%): 11 Overgang til VGS (46,9%): 15 Overgang til ordinært arbeid (6,2%): 2 Overgang til annet: 4 (12,5%) (1 sosial stønad NAV/ 1 flyttet/ 1 atferd/ 1 annet) Reell måloppnåelse, arbeid og utdanning (inkl. grunnskole) = 87,5 % Måloppnåelse i NIR / SSB = 53,1% . Årsaken er at overgang til grunnskole ikke teller som måloppnåelse.	😊
	Gi deltakerne formalkompetanse.	36 elever tok grunnskole eksamen. Av disse fikk 34 skoleplass i videregående skole	😊
Godt arbeidsmiljø	Arbeide med kommunens verdier i alle avdelinger	Det jobbes kontinuerlig med dette.	😊

Viktige oppgaver framover:

- Bosette flyktninger i tråd med anmodninger og vedtak.
- Godt samarbeid med offentlige og ideelle aktører.
- Tilby et godt og målretta introduksjonsprogram med mål om 80 % ut i arbeid eller utdanning.
- Gi deltakerne formalkompetanse.

Dette jobber vi med

Kommunalteknisk tjeneste har ansvar for drift, vedlikehold og utbygging av kommunens infrastruktur innenfor vann og avløp, veger og buer. Tjenesten har også ansvar for maskinstasjon, renovasjon, parkvesen, brann- og feietjeneste, elveforbygninger og oppmåling. I Sunndal kommune er det lave gebyrer på de fleste tekniske tjenester. Det kommunale vegnettet holder jevnt over en god standard. Kommunalteknisk tjeneste har ansatte med erfaring og god kompetanse, og gjennomfører driftsoppgaver og nyanlegg i sektoren i tråd med vedtatte rammer.

Hovedmål 2019

- Å ha god vedlikeholdsstandard og oppfølging på alle anlegg som tjenesten har ansvar for.
- Gjennomføre vedtatte anleggsoppgaver for veg og VA, med god kvalitet og innenfor kostnadsrammene.

Regnskap:

	Regnskap og budsjett (netto)			Bemanning			
	Regnskap	Rev. budsjett	Forbruk %	Årsverk	Ansatte	Andel heltid %	Andel kvinner %
2018	19,0 mill.	19,1 mill.	99,5	30,5	29	100	6
2019	16,6 mill.	19,8 mill.	84	30,5	30	100	20

I tillegg til bemanningstallene ovenfor kommer også deltidsmannskaper i brannvesenet, som ikke var ansatt i vår tjeneste (14 stk. i 2019).

Kommentar regnskap

Årsresultatet legges fram med et mindreforbruk på kr. 2,9 mill. når selvkostområdene inngår i regnskapet.

Når selvkostområdene holdes utenfor så framstår regnskapet med et merforbruk på vel 1 mill. kroner. Årsaken er i hovedsak pensjonsforpliktelser, med ekstra kostnad kr. 655.529,-, og merforbruk for vintervedlikehold veger.

Noen begivenheter i 2019

Satsingen på å opprettholde standarden på infrastruktur som VA-anlegg, veger og bruer, er viktig i vår sektor. Det er årlige avsetninger til slike formål i budsjettet, slik at viktige tiltak kan gjennomføres hvert år.

Noen prosjekter som ble gjennomført i 2019:

- Nedsetting av nye brønner ved Sunndal vannverk (Villabyøran)
- Bygging av ny vannledning fra Åram til Smiset og Smisetfossen
- Nye VA-ledninger i Engvegen og Oldervegen
- Fornying av hovedavløpsledning i Auragata
- Bygging av ny Smisetfoss bru
- Utbedringsarbeider på Øvre Jordalsveg
- Oppgradering av Nesvegen
- Gjennomført vegnavnskilting i hele kommunen
- Trafikksikkerhetstiltak ved Løykja skole

- Oppstart av gatelysprosjektet (LED) – innkjøp armaturer
- Gjennomført bruinspeksjoner
- Etablering nytt brannsamarbeid, Nordmøre og Romsdal brann og redning IKS
- Etablering av nytt renovasjonssamarbeid, ReMidt IKS
- Utbygging av bredbånd i Øvre Sunndal

Driftssituasjonen for kommunalteknisk tjeneste har vært nokså normal i 2019, men en krevende vinter ga store utslag på brøytebudsjettet.

Rapport mål og tiltak

Mål	Tiltak	Rapport	Status
Ha akseptabelt gebyrnivå	Ha gode og effektive selvkostordninger	Har gode ordninger og lave gebyrer	😊
Sikker og god vannforsyning	Bygge nye brønner ved Sunndal vannverk (Villabyøran)	Brønner satt ned, prøvepumping pågår (12 mnd.)	😊
Miljømessig gode avløpsanlegg	Renovering jordrenseanlegg Brekklykkjo	Utsettes, og gjennomføres i 2020	😊
God standard på veger og bruer	Igangsette utskifting til LED gatebelysning	Innkjøpsprosess armaturer utført. Montering igangsatt.	😊
Innfri nasjonale mål om gjenvinning	1) Planlegge innføring av matavfallsinnsamling 2) Utrede etablering av gjenbruksbutikk 3) Utvide kildesortering av hytter renovasjon	Samtlige tiltak vil bli gjennomført i regi av nytt interkommunalt selskap i 2020	😊

Viktige oppgaver framover:

- Sikker og god vannforsyning
- Miljømessig gode avløpsanlegg
- God standard på veger og bruer
- Innfri nasjonale mål om gjenvinning, 50% i 2020
- Tilpasse organisasjon endringer i brann og renovasjon

Kostratall

Kostratall	Sunndal 2018	Sunndal 2019	Komm.gr. 11 2019	Norge 2019
Årsgebyr vann	2 712	2 820	3 096	3 252
Årsgebyr avløp	2 501	2 550	3 297	3 819
Årsgebyr renovasjon	2 155	2 349	2 831	2 759
Netto driftsutg.kommunale veger pr. km	71 283	87 014	134 734	156 892
Netto årsutg. brann pr. innbygger	882	969	1 062	917

Kostratallene viser at vi gjennomfører oppgavene til lave kostnader.

Dette jobber vi med

Kulturtjenesten omfatter kulturhus og kino, bibliotek, kulturskole, svømmehall, idrettshall og stadion og ungdomssenter med mer. Tjenesten har som hovedmål at Sunndal skal være en ledende kulturkommune i Møre og Romsdal, og at kulturtjenesten skal – innenfor vedtatte rammer – utvikle Sunndal til å bli et enda triveligere sted. Kultur- og fritidstilbudet i Sunndal har fokus på alle aldersgrupper i hele kommunen, og er en av få kommuner som har egen avdeling for ungdom. Kulturtjenesten ønsker at Sunndal skal jobbe med breddetilbud for sunne aktiviteter og gode opplevelser, men samtidig også gi rom og muligheter for dem som vil utvikle spesielle evner og kvaliteter. Kulturtjenesten skal være en åpen og tilgjengelig tjeneste - utadventt, kreativ og faglig sterk. Vi ønsker godt samarbeid mellom de ulike tjenestene, god kontakt med kulturarbeidere og publikum - og vi skal være en god medspiller og en stimulerende kraft for lag og organisasjoner.

Vår visjon: Kultur er *samhandling som skaper trivsel, trygghet og tilhørighet*.

Hovedmål 2019

- Sunndal skal være en ledende kulturkommune i Møre og Romsdal
- Synliggjøre og bruke kulturens egenverdi og samfunnskraft

Regnskap:

	Regnskap og budsjett (netto)			Bemannings			
	Regnskap	Rev. budsjett	Forbruk %	Årsverk	Ansatte	Andel heltid %	Andel kvinner %
2018	18,3 mill.	18,7 mill.	98	21	27		48
2019	18,3 mill	17,0 mill	108	21	27	78	

Kommentar regnskap

Resultatet ser ikke bra ut, men noe kan godt forklares. Det har ikke vært budsjettdekning for utbetalinger til Sunndalsøra samfunnshus (163.000 kroner), utbetaling til Sunndal frivilligsentral (57.000 kroner), i tillegg til at rundt 400.000 kroner kommer av for lavt budsjettert pensjon. 184.000 i spillemidler er belastet driftsbudsjettet, dette skulle vært belastet fond. Ellers er det noe inntektssvikt i kino, selv om det ble adskillig bedre mot slutten av året. Gjelder også noen av utleiepostene.

Noen begivenheter i 2019

Kulturhuset

- Fast ansettelse av ny kulturhussjef
- Et spennende konsertår med Rybak, Bremnes, Flakne, Borg, Hemsing og Larsen og flere med dem.
- Sammen med Sunndal idrettsråd arrangerte kulturtjenesten Idrettsgalla med utdeling av priser til ildsjel, talent, åpen klasse, lag og hederspris. Et flott arrangement med middag, foredrag av Gerd Stolsmo og Stein Erik Hegerberg, kulturinnslag mm.

- Kinoteket har vært et godt tiltak både over for våre brukere – og som eksempel på hvordan kulturhus og bibliotek kan skape en felles kulturarena.

Kulturskolen

- Ringenes Herre – et flott musikalprosjekt med 130 kulturskoleelever på scenen.
- «Sunndalsskolene synger»

Bibliotek

- Utlånstallene ved biblioteket steg. Dette mest på grunn av kraftig økning i utlånet av barnebøker.
- Sommerles for barn og unge. Utlån til barn har gått opp.
- Biblioteket knyttet til DX og billettsalget.

Barn og ungdom

- Barnas Verdensdager med over 1000 besøkende – en ny kjempesuksess i samarbeid med flere andre tjenester og aktører.
- Etablering av Kveldskråkene – voksne til stede i sentrum hver fredag kveld.
- Et godt år på Sunndal ungdomssenter. 125 medlemmer og i snitt 65 besøkende hver kveld.

Idrett og friluftsliv

- Ny rekordsesong for Stikk Ut. 9772 registreringer på nettet. Det gir Sunndal en 13 plass blant alle 30 Stikk UT-kommunene. Vi gjennomførte flere felles Stikk UT! turer og var på Stikk UT! cruise til Molde/Midsund.
- Det ble bygd og ferdigstilt parkeringsplasser med toalett på Brandstad og Trolltind. Det ble også bygd offentlige toalett i Nerdalen og Virumdalen(Dalsbø). I Børsetlia ble parkeringsplassen bygd ut og det ble laget ny vei til parkeringsplassen.
- Startskudd for arbeidet med sherpatrapp opp langs Vinnu.

Rapport mål og tiltak

Mål	Tiltak	Rapport	Status
Mer tilgjengelig bibliotek	Innkjøp av låneautomat og nye åpningstider	Låneautomat er installert og i full bruk. I tillegg er biblioteket blitt knyttet til billettsystemet DX. (Solgt: 1300 billetter) Biblioteket har også etablert flere andre gode publikumstiltak.	😊
Vedta en kulturplan for barn og unge	Samarbeide med fylkeskommunen, andre utvalgte kommuner og andre tjenester i Sunndal kommune om en kulturkonvensjon/manifest for barn og unge	Mye arbeid gjort, og en sjekkliste på 10 punkt ble presentert for fylkeskulturkonferansen 25. september. Men; dårlig respons på arbeidet ute i kommunen. Veien videre vil gå gjennom programmet Koordinert kommunalt	😊

		kulturarbeid (KKK) med unge som målgruppe.	
Sikre Sunndal Alpinsenter som driftsenhet	Etablere ny driftsmodell m/tilgjengelige lønnsmidler	Det har vært avholdt møter og sett på muligheter. Ikke grunnlag for noen endringer per i dag.	☺

Viktige oppgaver framover:

- Opprusting av Phillipshagen
- Etablering av frivilligsentral m/utlåssentral
- Tilrettelegging rundt Vinnu m/Vinnutrappa
- Innføring av aktivitetskort for unge
- Økt tilgjengelighet gjennom bruk av nye media og plattformer. Ending av åpningstider
- Videre arbeid med utviklingsplan for kulturhus og bibliotek

Kostratall

Kostratall	Sunndal 2018	Sunndal 2019	Komm.gr 11 2019	Norge 2019
Netto driftsutgifter for kultursektoren pr. innbygger 6-15 år	6 768	7 011	3 588	2 680
Andel i kulturskole av ant barn 6-15 år (%)	26,6	27,5	19,1	13,8
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunal kulturskole pr bruker	15 928	17 494	20 027	20 872

Kommentar: Her må tallene for kulturskolen forklares. Som det går fram av tallene, bruker vi mye på kulturskole per innbygger. Årsaken til dette er at vi har en stor kulturskole i en relativt liten kommune. Dermed blir det få innbyggere å dele kostandene på. Ser vi imidlertid på kostnadene per elev, er de – sammenlignet med landet – fra middels til lave.

Dette jobber vi med

NAV Sunndal skal oppfylle Nav-reformens intensjon om et sømløst og helhetlig tjenestetilbud til brukere med behov for tjenester fra NAV. Vi skal ha fokus på «arbeid først» og bidra til gode levevilkår for vanskeligstilte. Tjenestetilbudet ved Nav Sunndal omfatter sosiale tjenester, sysselsettingstiltaket Aktiv hverdag, ytelser og pensjoner, startlån, tilskudd og bostøtte fra Husbanken, transportstøtte, støttekontaktordningen og tiltak rettet mot arbeid og aktivitet. Vi har et godt arbeidsmiljø og på målinger av produksjon har vi svært gode resultater. Vår visjon er *Vi gir mennesker muligheter*

Hovedmål 2019

NAV Sunndal skal oppfylle Nav-reformens intensjon om et sømløst og helhetlig tjenestetilbud til brukere med behov for sammensatte tjenester. NAV skal ha fokus på «Arbeid først» og bidra til å gi gode levevilkår for vanskeligstilte. Brukerne skal møte serviceinnstilte, engasjerte og kompetente veiledere ved NAV Sunndal.

Regnskap :

	Regnskap og budsjett (netto)			Bemanning			
	Regnskap kr	Rev. budsjett kr	Forbruk %	Årsverk*	Ansatte	Heltid %	Andel kvinner %
2018	15,0 mill.	15,0 mill.	100	15	15	100	80
2019	13,6 mill.	13,6 mill.	100	15	15	100	80

* Antall årsverk: Stat 6, kommune 10

Kommentar regnskap

Måloppnåelsen skyldes at vi har en stilling stående vakant og underforbruk på andre ansvar. Vi har et stort merforbruk på økonomisk sosialhjelp 2019. I mai 2019 fikk vi derfor økt denne budsjettrammen med kr. 600 000,-.

Noen begivenheter i 2019

Arbeidsledigheten var i hele 2019 stabilt lav på rundt 1,5%. 49 stk mottar dagpenger.

Totalt har vi ca. 450 brukere som følges tett opp av våre veiledere. Av disse er 106 stk. på arbeidsavklaring (160 i 2017 og 135 i 2018) og vi følger opp 169 sykmeldte (samme antall som tidligere).

Vi har til sammen 74 brukere under 30 år (90 i 2017 og 92 i 2018). Av disse var 2 stk. under 19 år (10 i 2017 og 8 stk. i 2018).

Sosialhjelp:

I 2019 ble det utbetalt kr. 5, 7 mill. i økonomisk sosialhjelp (5, 4 mill. i 2017 og 5, 8 mill i 2018). Av dette fikk vi refundert kr. 1, 1 mill. av innvandrer-tjenesten (1, 2 mill.i 2017 og 1,1 mill. i 2018).

Det er blitt utbetalt sosialhjelp til 161 personer (165 i 2018). 47 personer hadde sosialhjelp som

hovedinntekt i 2019 (58 i 2018). Den gjennomsnittlige stønadslengden for denne gruppen er 5,38 mnd. Det er flest personer i aldersgruppen 25-44 år som får sosialhjelp. 21 personer under 24 år har fått sosialhjelp i 2019 (19 stk. i 2017 og 24 i 2018).

Gjeldsrådgivning, startlån og bostøtte:

I Sunndal var det 110 husstander som fikk bostøtte fra Husbanken i 2019 (122 i 2017 og 116 i 2018).

23 personer har fått bistand fra gjeldsrådgiver i 2019.

Det er 7 personer som har forvaltningsavtale med NAV Sunndal.

Aktiv hverdag

Aktiv Hverdag hadde midlertidig base i Øraskolen i 2019, men i desember flyttet vi inn i nyrenoverte lokaler i Hovsveien 32. Oppussingen har vært et samarbeidsprosjekt mellom kommunen og vi ved Aktiv Hverdag. Deltakerne har vært brukt i alt arbeid vi har kunnet ta på oss, og gjennom det blitt gitt muligheter til å føle et eierforhold til plassen.

Vi deler en intensjon med Eiendom, Park og andre enheter i kommunen om et fruktbart vinn-vinn samarbeid i framtiden. Vi får forespørsel om arbeidsoppgaver, der vi avlaster og avhjelper kommunens avdelinger ved behov. Vi tilbyr med dette litt mer variasjon i hverdagen for deltakerne, de får vist seg fram i ordinære oppgaver, i tillegg til at de får en nærmere tilknytning til kommunen for øvrig.

Vi er allerede i gang med oppgaver som Fretex-tømming, gressklipping, søppelrunder, bistand til vaktmesterkorpset på enkeltoppdrag, transport av post (og møte-mat) m.m.

Antall deltakere/resultat

Arbeidsrettet aktivitet; Det var ved utgangen av 2019 10 deltakere ved Aktiv Hverdag. 29 personer er søkt inn i løpet av 2019, og 27 utskrevet. Av disse fikk 3 stk ordinært arbeid, 7 stk begynte på arbeidstrening og 7 stk begynte på utdanning (skole). Dette gir en overgang til arbeid/utdanning på 63%.

Sosialt tilbud for folk som ikke er deltakere i arbeidsgruppen;

Vi har et åpent lavterskeltilbud på fredager, hvor de som vil kan stikke innom for en prat over et lite måltid og en kopp kaffe. Her kommer erfaringsvis alt fra to til fem personer innom.

Vi har fortsatt et samarbeid med Kriminalomsorgen.

Kompetanse og arbeidsmiljø:

- I 2019 har vi brukt tid på å videreutvikle samarbeidet mellom NAV kontorene på Nordmøre. Vi har bla. opprettet flere nettverk, vi samarbeider på fagområder som f.eks. Husbank og gjeldsrådgivning, og vi har felles gruppeveiledning for våre veiledere. Vi har svært gode erfaringer med dette arbeidet og har et klart ønske om å videreutvikle samarbeidet. De tre kontorene fikk i november 2019 felles leder.
- NAV kontoret har gjennom hele året levert jevnt gode resultater på rapporteringer og i målinger, spesielt godt er resultatet på digitale tjenester.
- Vi har deltatt på alle fag- og opplæringsdager i regi av Fylkesmannen, NAV Møre og Romsdal og Husbanken.
- NAV Sunndal var representert og holdt innlegg på flere kurs og konferanser bl.a. innen veiledningsmetodikk.

Rapport mål og tiltak

Mål	Tiltak	Rapport	Status
Fornøyde brukere: - Brukerundersøkelse med Gjenomsnittscore på 4,5	Handlingsplan for god brukeroppfølgning skal følges og være tema i kontormøter.	Ikke tema i alle kontormøter	☹
	Veiledningsplattformen skal brukes systematisk rettet mot god brukeroppfølgning.	Gjennomføres Ansatte deltar i veiledningsgrupper og i reflekterende team.	☺
	Kanalstrategien skal følges og brukere skal veiledes til å hente informasjon om tjenester på nav.no.	Gjennomføres og på måltall	☺
Styrke rekrutterings- og markedsarbeidet: - 22% av bedriftene skal få arbeidsmarkedsbistand - 2 formidlinger pr. mnd.	Vi skal bistå arbeidsgiverne å rekruttere til ledige stillinger, bidra til et mer inkluderende arbeidsliv og kravene til økt mobilitet skal håndheves.	Gjennomføres og på måltall	☺
	Vi skal styrke oppfølging i egen regi fremfor kjøp fra eksterne aktører.	gjennomføres	☺
Arbeidssøkere skal raskest mulig ut i jobb: - 67% av ordinære arbeidssøkere - 45% av arbeidssøkere med nedsatt arbeidsevne	Aktiv hverdag skal benyttes som aktivitets- og sysselsettingstiltak i påvente av arbeid. Ungdommer og innvandrere skal prioriteres.	Gjennomføres! Arbeidsledighet pr. september er 1,2%!	☺
	For å få til et tettere samarbeid med andre tjenester og et mere integrert tilbud rettet mot arbeid og aktivitet, vil vi flytte Aktiv hverdag til brannstasjonen.	Gjennomføres	☺
	Vi skal følge opp tiltakene i rus- og psykiatriplan i tett samarbeid med de andre tjenestene.	Gjennomføres	☺

Viktige oppgaver framover:

- Fornøyde brukere
- Være den foretrukne samarbeidspartner ved rekruttering
- Få folk raskest mulig ut i jobb
- Hensiktsmessig tiltaksbruk

Kostratall

	Sunndal 2018	Sunndal 2019	Komm.gr 11 2019	Norge 2019
Sosialtjenester, kr. Pr.innb. 20-66 år (kr)	9 899	10 274	5 601	5 779
Sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere i alderen 20-66 år (%)	3,6	2,3	4,1	4,1
Brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr. mottaker	34 727	60 118	42 911	50 068

Plan-, miljø- og næringstjenesten

Dette jobber vi med

Plan-, miljø- og næringstjenesten har ansvar for arealplanlegging, grunnnerv, byggesaksbehandling, næringsarbeid, jordbruk, skogbruk og miljøvern. Sunndal kommune har en effektiv plan-, miljø- og næringstjeneste, som jobber for visjonen *Vi planlegger framtida!* Det meste av planarbeidet blir utført av egne ansatte. Vi er stolt over at vi klarer å imøtekomme den løpende private etterspørselen, samtidig som vi utfører store oppgaver for viktig infrastruktur som tunneler, veier, sentrumsutvikling, tilrettelegging for næringslivet, klima og energi samt landbruk.

Hovedmål 2019

Plan-, miljø- og næringstjenesten skal utføre sine arbeidsoppgaver til rett tid med god standard.

Regnskap

	Regnskap og budsjett (netto)			Bemanning			
	Regnskap	Rev. budsjett	Forbruk %	Årsverk	Ansatte	Andel heltid %	Andel kvinner %
2018	7,7 mill.	7,9 mill.	98	9,6	10	100	70
2019	10,5 mill.	8,1 mill.	130	9,2	10	80	70

Tjenesten har to ansatte med 40 % AFP. Plansjefen var store deler av 2019 ute i fødselspermisjon, og assisterende kommunedirektør fungerte som plansjef.

Kommentar regnskap

Regnskapet viser et høyt merforbruk på ca. 2,7 mill. kr. Dette kommer av at utbetalingene fra næringsfondet går direkte ut fra tjenestens regnskap. Utbetalingene blir så i etterkant hentet ut fra næringsfondet. Dette har ikke blitt gjennomført for 2019 og gir derfor et noe uklart bilde av forbruket.

Noen begivenheter i 2019

Planarbeid

- Rullering av kommuneplanens samfunnsdel startet opp i mai 2018. Gjennom høsten 2018 ble en bred medvirkningsprosess gjennomført. I juni 2019 ble arbeidet satt på pause for å få god forankring i det nye kommunestyret etter valget. Samtidig ble Sunndal med i et interkommunal plansamarbeid på Nordmøre. Det er her utarbeidet et felles utfordringsbilde for hele Nordmøre. Samfunnsdelen er skissert å bli sluttbehandlet i løpet av 2020.
- Rullering av kommuneplan for Sunndal – arealdelen ble gjennomført 2017-2019 med endelig vedtak 06.02.2019. Planen omfatter alle arealene i Sunndal kommune utenom Sunndalsøra og sjøområdene.
- Strategiplan for reiselivet i Sunndal ble vedtatt i 2019.
- Vedtatte reguleringsplaner
 - o Reguleringsplan for grustak i Lildalen ble vedtatt i 2019.
 - o Reguleringsprosess for Sande Lanslågata 10 og Grødalen – Orabekken ble gjennomført i 2019 med planvedtak 04.02.2020.

- Reguleringsendring for utvidelse av parkeringsplasser i Grødalen og større boligtomter i Børsetlauvet ble også gjennomført i 2019.
- Planprosess for reguleringsplan for omlegging av veg Ångarden i Øksendal og utvidelse av hyttefelt på Nesøya ble startet opp i 2019.

Byggesaksbehandling: Saksbehandlingstiden for byggesaker er tilfredsstillende, men innsatsen på kontroll/tilsyn har vært mindre enn ønskelig grunnet innføring av nytt eByggesakssystem. Kommunene har vært en viktig aktør i hele innføringsperioden, og dette har gått på bekostning av andre oppgaver. Når programmet er oppe og går vil det bidra til økt kvalitet og effektivitet i byggesaksarbeidet.

Søknader om Investeringsmidler til Innovasjon Norge: I 2019 ble det sendt inn 7 søknader om investeringsmidler til Innovasjon Norge. 5 søknader gjaldt tradisjonelt landbruk, hvorav 2 nye driftsbygninger for melkeproduksjon og Ammeku. To søknader gjaldt tilleggsnæringer i landbruket; hundehotell og Inn på tunet.

Veterinærvaktordningen: Vaktordningen som består av kommunene Tingvoll og Sunndal ble etter søknad innvilget kr. 350 000 i stimuleringsmidler. Søknaden ble bl.a. begrunnet med nedgang i dyretallet og krevende infrastruktur. Tilskuddet ble fordelt på de 4 veterinærene som er med i vaktordningen.

Beitenæringa, midler og tapstall: Det ble søkt om og innvilget midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak mot rovvilt. Midlene gikk til utvida tilsyn, tidlig sankning av sau på beite og kurs for det kommunale fellingslaget. Tapstallet i enkelte besetninger var stort, på beitelagsnivå var tapet 8,4 %. Det ble gitt fellingsstillatelser på jerv i Trollheimen etter at det ble oppdaget store tap i en enkelt besetning.

Klimanettverk Nordmøre: Arbeidet med et felles klimanettverk for kommunene Kristiansund, Aure, Gjemnes, Surnadal, Sunndal og Tingvoll startet opp i 2018. Gjennom 2019 har nettverket gått til innkjøp av en programvare som gjør det enkelt og oversiktlig for hver kommune å utarbeide klimaregnskap. Det er en framtidig målsetning at et velfungerende klimaregnskap skal gi muligheter og kunnskap for å utarbeide et klimabudsjett.

Nettverket deler problemstillinger, erfaringer, kunnskap, gode ideer og praktiske løsninger for reduksjon av klimagassutslipp i kommunene.

Bekjempelse av gyrodactylus salaris i Drivaregionen: Drivaregionen er Driva, Usma, Litjalselva og Batnfjordselva. I begynnelsen av 2019 startet en ny lokal koordinator i fast stilling hos Sunndal kommune og stillingen finansieres av Miljødirektoratet. Arbeidsoppgavene er blant annet oppfølging av bevaringsarbeidet i de fire elvene, informasjons- og kommunikasjonsarbeid, kontakt med berørte partnere lokalt, samt være et lokalt bindeledd for de involverte etatene med ansvar i prosjektet (Miljødirektoratet, Veterinærinstituttet, Mattilsynet og Fylkesmannen i Møre og Romsdal). Stillingen løser også en del andre oppgaver for Sunndal kommune innenfor miljø- og naturforvaltning, eksempelvis vannforvaltningsarbeidet.

Kartlegging og verdsetting av friluftsområder: Kommunen slutførte helhetlig kartlegging av friluftsområdene i kommunen i 2019. Kartleggingen som omfatter alle typer friluftsområder, alt fra små leke- og rekreasjonsarealer i nærmiljøet til store turområder. Kartleggingen gir god tilgang på relevant friluftslivinformasjon i kommunens eget arbeid og for eksterne parter, og gir et godt kunnskapsgrunnlag for utviklingsarbeid innen friluftsliv i kommunen. Kartlagte friluftsområder ligger tilgjengelig på naturbase.no

Sentrumsnær badeplass: Det har tidligere blitt gjennomført bred medvirkningprosess på etablering av badeplass ved Sunndalsøra. I 2019 engasjerte ungdommen seg mye for å få på plass en utendørs bademulighet med stuping og hopping i sykkel- og gangavstand fra sentrum. Det ble da etablert en badeplass med vanntrampoline i Fjordparken ved sjøen. Det ble også arbeidet videre med tilrettelegging av flere bademuligheter i gang- og sykkelavstand fra sentrum i samarbeid med lag og foreninger.

Sande skole, nærmiljøanlegg: Nærmiljøanlegget ved Sande skole ble ytterligere utvidet i 2019. Etter initiativ fra skolen og nærmiljøet ble det etablert en ny stor apejungel som ble åpnet desember 2019. Apejungelen bidrar til at leke- og aktivitetsmulighetene i området blir enda mer allsidig og egnet for mange barn og unge.

Lekeplass Levika boligfelt: Gjennom et godt samarbeid med beboerne i Levika boligfelt ble det etablert en ny lekeplass i området i 2019.

Tursti Vinnu: Samarbeid med kulturtjenesten m. fl. om vurdering av adkomst og parkering til området.

Fonds- og tilskuddsforvaltning

Ordning	Formål	Bevilga tilskudd (kr)
Næringsfond	Næringsprosjekter og Sunndal næringsselskap*	5,46 mill.
Landbruksfond	Prosjekter som skal styrke, opprettholde og videreutvikle næringen Ramme 500 000 av dette infrastrukturtiltak kr 100 000, resten til andre formål	492 926
Produksjonstilskott og avløserrefusjon (jordbruksavtalen) Avløsning ved sykdom	Direktetilskudd basert på produksjon og tilskudd til avløsning.	26,6 mill. Sykdom: 162 928
Spesielle tiltak i jordbrukets kulturlandskap (SMIL),	Ivareta natur- og kulturminneverdiene i kulturlandskapa til jordbruket, samt redusere forurensinga fra jordbruket	327 050
Tilskudd til drenering av jordbruksjord		122 510
Regionalt miljøtilskudd		927 363
Utvalgte kulturlandskap		1,2 mill.
Tilskudd til skogbruk	Driftstilskudd i skogbruket, nærings- og miljøtilskudd, tilskudd til skogsvegbygging, tilskudd til tettere planting, kommunalt tilskudd til skogkultur	558 776
Kommunalt viltfond	Ettersøk av skadd vilt og diverse vilttiltak	125 123

*bedriftsretta næringsutvikling ivaretas av Sunndal næringsselskap (SUNS), som får årlige rammeoverføringer fra næringsfondet til dette arbeidet

Rapport mål og tiltak

Mål	Tiltak	Rapport	
Framtidsrettet planlegging	Fokus på prioriterte plansaker vedtatt i januar	Kommuneplanens samfunnsdel er godt i gang. Arealdelen vedtatt	😊
Fornøye brukere	Tilby god service	Gjennomsnittlig saksbehandlings-tid for byggesaker er tilfredsstillende og godt innenfor lovkravene.	😊
	Videreutvikle digital kommunikasjon med brukere	Er aktiv bruker av nytt ebyggesakssystem. Oppdatert kartbaser og verktøy slik at brukere enklere kan hente ut rett informasjon fra nettsidene.	😊

Viktige oppgaver framover

- Bidra til en bærekraftig utvikling av kommunen
- Næringsvennlig kommune
- Kontroll av 5 % av byggesøknadene

Kostratall

	Sunndal 2018	Sunndal 2019	Komm.gr 11 2019	Norge 2019
Fysisk planlegging, kr.pr.innbygger	1 344	1 723	1 518	1 455
Gebyr privat reguleringsplan	30 990	31 858	54 382	81 557
Gebyr oppføring enebolig	10 380	10 671	13 923	15 032

Pleie- og omsorgstjenesten

Dette jobber vi med

Pleie- og omsorgstjenesten har ansvar for driften av hjemmebaserte tjenester inklusiv psykisk helse og rus, habiliteringstjenester, sykehjem og ulike dagtilbud samt institusjonsskjøkken. Tjenesten legger vekt på at alle skal få individuelt tilpassede pleie- og omsorgstjenester i samsvar med lover og forskrifter. Vår visjon er *Trygghet og kvalitet og Trivsel og kompetanse*

Hovedmål 2019

- Kontinuerlig forbedringsarbeid og fokus på innføring av velferdsteknologiske løsninger
- Økt fokus på brukermedvirkning, rehabilitering, mestring, aktivitet og opplevelse

Regnskap:

	Regnskap og budsjett (netto)			Bemanning			
	Regnskap	Rev. budsjett	Forbruk %	Årsverk	Ansatte	Andel heltid %	Andel kvinner %
2018	194,9 mill.	186,0 mill.	105	252	363		
2019	208,6 mill.	201,6 mill.	103	251	363		

Pleie- og omsorgstjenesten har et samlet merforbruk på 7 mill. kroner i forhold til tildelt justert budsjetttramme ved utgangen av året. Av dette utgjør reguleringspremie for økte pensjonskostnader i forhold til budsjettforutsetningene med 6,3 mill. kroner.

I tillegg er tjenestens budsjett regulert for å dekke opp merforbruk knyttet til bla. følgende forhold.

- Justert statlig tilskudd for ressurskrevende tjenester 2018, med 2,8 mill. kroner. Gir effekt i regnskapet for 2019.
- Det er videre vært nødvendig å øke opp bemanning for møte endrede driftsforutsetninger for 1 avdeling ved Sunndal Helsetun.
- Nye brukere ved habiliteringstjenesten med omfattende omsorgsbehov
- Igangsatte utviklingstiltak i samarbeid med KS, for å kunne drifte tjenesten i fremtiden med lavere ressurser. Innvilget tilskudd for disse tiltakene vil utbetales og tilføres regnskapet i 2020.

Pleie- og omsorgstjenesten har i dag en ressursbruk som overskrider tildelte økonomiske rammer. For å få fremtidige budsjetter i balanse må PLO vri sitt tjenestetilbud over mot tiltak som er mindre ressurskrevende enn dagens løsninger. Tjenesten må også sørge for å opparbeide reserver i budsjettene som gjør at en kan dekke ekstraordinære behov uten tilleggsbevilgninger.

Noen begivenheter i 2019

Behandling av søknader om institusjonsplass: 22 søknader om langtidsplass i 2019. 14 innvilget, 3 ble avslått og 4 ble satt på vurderingsliste. 3 av disse har fått langtidsplass og 1 står fortsatt på vurderingsliste. I 2016 ble det behandlet 55 søknader, 36 i 2017 og 26 i 2018. Flere får tjenester lenger hjemme og bofellesskap med muligheter for heldøgns tjenester er et godt alternativ til de som ikke kan bo hjemme lenger.

Brukerstyrt personlig assistanse (BPA): 7 personer har innvilget BPA ved utgangen av 2019, det utgjør 10,7 årsverk. 8 personer hadde innvilget vedtak om BPA ved utgangen av 2018, det utgjorde 10,4 årsverk. I 2017 hadde 6 personer innvilget BPA og det utgjorde 6,4 årsverk.

Utskrivningsklare pasienter på sykehus: I 2019 ble det registrert 19 utskrivningsklare pasienter i sykehus. Det er 5 døgn mer enn i 2018, men det er et lavt all sammenlignet med mange andre kommuner. Dette er pasienter som ikke kan skrives ut direkte til hjemmet. Tjenesten har som mål å få på plass hjemmerehabilitering for å tilby rehabilitering i hjemmet i stedet for på institusjon.

Omsorgsboliger: Det ble behandlet 9 søknader i 2019. 2 fikk avslag og 7 ble innvilget. Ingen ledige omsorgsboliger pr. tiden.

Hverdagsrehabilitering og hverdagsmestring: Totalt 21 brukere fikk tilbud om hverdagsrehabilitering i 2019. 16 av disse fullførte rehabiliteringsforløpet på 6 uker. Alle får utført tester og satt mål før oppstart. Ved avslutning testes de på nytt etter 6 uker. Test viser forbedringer både i funksjon og tilfredshet. Det foretas også en beregning på bistandsbehov i timer før og etter gjennomgått opptrening, den viser at det er en reduksjon på 68,5 timer pr. uke.

21 i brukere pr. år er nært opp til det antall brukere det er kapasitet til med de 5 timene daglig som er satt av til tiltaket. Det er brukere som venter på å få komme i gang med hverdagsrehabilitering. En ser at dette har stor effekt og betydning for den enkelte og det sparer tjenesten med redusert behov for bistand. Vi forsøker derfor å sette av 2 timer til pr. dag slik at det kan tas inn flere brukere.

Avvikling av midlertidige langtidsplasser: De 8 midlertidige sengeplassene ble avviklet innen august 2019. Korttidsavdelingen har i snitt gjennom året hatt ledige plasser. Ved utgangen av året og inn i 2020 har det vært mer press på plassene og presset fra sykehuset har vært større. Ved utgangen av året var det bare 3 pasienter med vedtak om langtidsopphold ved korttidsavdelingen.

Avvikling av nattevakt helsetunet bofellesskap: Avvikling av nattevakt ved helsetunet bofellesskap ble vedtatt med halvårs effekt i 2019. Dette ble ikke effektivert før i februar 2020. Nattevakttressursene i hjemmesykepleien og langtidsavdelingene samarbeider om tilsyn på natt ved helsetunet bofellesskap.

Administrativ omorganisering: Det har pågått et arbeid i 2019 med å se på fremtidig organisering av pleie- og omsorgstjenesten og helse- og barneverntjenesten. Det ble vedtatt navneendring til helse- og omsorgstjenesten og helsetjenesten. Sone psykisk helse flyttes over til helsetjenesten fra januar 2020. Habiliteringsavdelingene skal flyttes over til helsetjenesten fra januar 2021. I løpet av 2020 skal det foretas en gjennomgang av organisering, ledelse og tjenestefomfang i rehabilitering. Sone psykisk helse har parallelt med dette arbeidet jobbet med å spisse tjenestene med økt fokus på forebygging og egenmestring.

Velferdsteknologi: Arbeidet med innføring av eLås pågår. Det har tatt lengre tid en ønsket, men det har vært vanskelig å prioritere arbeidet. Medisindispensere til hjemmeboende er tatt i bruk, men ikke i så stor skala at vi kan se noen gevinst av det ennå. Innføring av Lifecare eRom i institusjonen har stoppet opp grunnet utfordringer med nettilgang. IT-avdelingen jobber med å løse problemet. Gammelt sykesignalanlegg ved helsetunet er skiftet ut. Det er tatt i bruk sensorløsninger for å forhindre fall i flere avdelinger.

Forbedringsarbeid: Tjenesten har gjennomført opplæring i bruk av K-LEAN i hele tjenesten. Tre ressurspersoner blant ledelsen er opplært, alle avdelinger og soner har utpekt forbedringsagenter. Alle avdelinger og soner har fått opplæring i gjennomføring av verdistrømsanalyser for å se på

arbeidsmåter og det er gitt opplæring i bruk av tavlemøter. Alle avdelinger og soner skal starte opp tavlemøter.

Demensomsorg: Demenskoordinator har funget i 100 % stilling i hele 2018 og er godt i gang med målrettet arbeid i demensomsorgen. Arbeidet med innføring av Tiltakspakke Demens i hjemmesykepleien er i gang. Dette vil systematisere observasjoner og tiltak for hjemmeboende. Ved avdeling E er VIPS som arbeidsmodell innført. Dette er en modell for å implementere personsentrert omsorg. Alle ansatte får opplæring i personsentret omsorg. Det er også igangsatt opplæring i miljøterapi for ansatte. Dagtilbudet ved Prestjordet dagsenter er økt opp. Siste året har det vært vanskelig å opprettholde de 4 avlastningsplassene som er avsatt på grunn av at det har vært knapphet på langtidsplasser for de med behov for skjerming. Det er også i perioder vanskelig å legge til rette for ekstra skjerming for de som har behov for det, dette gjelder både bygningsmessig og bemanningsmessig. Dette må ses med i den fremtidige planleggingen av demensomsorgen.

Videolegevakt: Lokalitet og utstyr til videolegevakt er klart. Sykepleiere ved korttidsavdelingen har gjennomført opplæring som planlagt. Prosjektgruppen har utsatt oppstart.

Sykefravær: Tjenesten hadde en totalt sykefravær på 8,5 % i fjor. I 2018 var sykefraværet på 10,9 og 2017 8,7. Med bakgrunn i økt sykefravær i 2018 ble det satt i gang et sykefraværprosjekt på 3 avdelinger i institusjoner. Det er etablert et tett samarbeid med NAV, NAV arbeidslivssenter, bedriftshelsetjenesten, hovedverneombud og hovedtillitsvalgte. NAV har faste møtetider ved helsetunet for lederstøtte i sykefraværsoppfølging. Det er utarbeidet retningslinjer og system for systematisk oppfølging. Prosjektet vil bli videreført til andre avdelinger og soner trinnvis i løpet av 2020.

Rapport mål og tiltak

Mål	Tiltak	Rapport	Status
Utarbeide felles plan for alle helse- og omsorgstjenester God brukermedvirkning God pasientsikkerhet	Delta i arbeidet med utvikling av felles helse- og omsorgsplan sammen med Helse- og barneverntjenesten og NAV	Arbeidet har ikke vært prioritert siden våren 2019.	☹
God brukermedvirkning	Innføre «Hva er viktig for deg nå» prinsippet i alt arbeid i tjenesten	Fast spørsmål i all kartlegging i saksbehandling. Dokumenteres i brukerstatus til alle pasienter.	☺
God pasientsikkerhet	Benytte pasientsikkerhetsprogrammet 24/7 innenfor området fallforebygging	Avdelingene har stort fokus på forebygging av fall. På noen avdelinger dokumenteres fall og gjøres synlig i avdelingen. Det utføres individuell kartlegging av fallfare og tiltak iverksettes. Alle avdelinger har tatt i bruk ulike sensorløsninger for å forebygge for forhindre/ redusere fall.	☺

	Innføre helhetlige pasientforløp i hjemmesykepleien (HPH)	Er satt i system og innført.	😊
Utvikle tilbudet i habilitering	Tilby ambulante tjenester til hjemmeboende	Gjennomført	😊
	Utvikle avlastningstilbudet til hjemmeboende barn og unge	Bofellesskapet i Auragata er tatt i bruk til formålet. Fast turnus i avlastningen er på plass.	😊
Innføre velferdsteknologiske løsninger til gode og effektive tjenester	Vurdere innføring av apper til bruk for oppfølging av personer med utviklingshemming eller Autisme spekter-diagnose	Fått avslag på søknad om midler. Ikke kommet lenger i arbeidet.	😞
Utvikle tilbudet til hjemmeboende eldre	Organisere ressurser i hjemmebaserte tjenester slik at Ringveien omsorgsboliger blir døgnbemannet	Ressursene gjennom døgnet er organisert slik at behovet gjennom hele døgnet blir ivaretatt.	😊
Økt fokus på forebyggende arbeid i psykisk helse	Starte arbeidet med innføring av Rask Psykisk Helsehjelp i samarbeid med Frisklivssentralen i Helse- og barneverntjenesten	Fått avslag på midler til Rask psykisk helsehjelp fra Helsedirektoratet. To ansatte starter opp med utdanning våren 2020.	😊
Sikre nødvendig kompetanse blant alle ansatte	Forbedre opplæringen av ansatte med utvikling av sjekklistor og systematisering av opplæring	Plan for opplæring er utarbeidet for avd./sone. KS læring er tatt i bruk. Sjekklistor er innført.	😊
HMS/fag: gode rutiner for internkontroll	Stimulere til sikkerhetskultur og aktiv bruk av Compilo i forhold til ROS-analyser, prosedyrer og avvik	Tre kvalitetsutvalg i tjenesten jobber systematisk med internkontroll. Omfattende arbeid å sikre revidering av prosedyrer og avdekke behov for nye. Vanskelig å få avsatt nok fokus og tid til dette arbeidet.	😊

Viktige oppgaver framover:

- Kontinuerlig forbedringsarbeid og fokus på innføring av velferdsteknologiske løsninger
- Økt fokus på brukermedvirkning, rehabilitering, mestring, aktivitet og opplevelse

Kostratall

	Sunndal 2018	Sunndal 2019	Komm.gr. 11 2019	Norge 2019
Institusjon, kr. pr institusjonsplass	1 229 615	1 288 750	1 270 759	1 274 626
Hjemmetjeneste, kr. pr bruker	222 660			
Pleie/omsorg, kr. pr innbygger 80 år+	462 207	484 788	478 008	425 234
Innbyggere 80 år+ i institusjon	18,2			
Plasser i inst.i % av innbyggere 80 år+	24,5			
Andel ansatte med fagutdanning	81			

Oversikten viser at kostnadene pr. institusjonsplass har økt fra 2018 til 2019 og ligger nå over kommunegjennomsnittet og kommunegruppe 11. Den viktigste forklaringen til dette er at 8 midlertidige plasser ble avviklet i løpet av august 2019. Kostnadene til drift av disse inngår i grunnlaget men er fordelt på antall plasser pr. 31.12.2019.

Andel årsverk med helsefaglig utdanning har økt fra 85% til 88% og ligger høyt over landsgjennomsnittet og Kommunegruppe 11.

Manglende sammenligningstall for omsorgstjenesten. Se informasjon fra SSB under;

Manglende data fra KPR

Data om tjenester og tjenestemottakere i omsorgstjenesten er foreløpig ikke tilgjengelig. Statistikken blir oppdatert så snart tall for 2019 er klare for publisering gjennom KOSTRA og i statistikkbanken.

Statistisk sentralbyrå har dessverre ikke mottatt data fra Kommunalt pasient- og brukerregister (KPR) i tide for tilrettelegging, kvalitetssikring og frigivning av 2019-tall ved KOSTRA-publiseringen 16. mars.

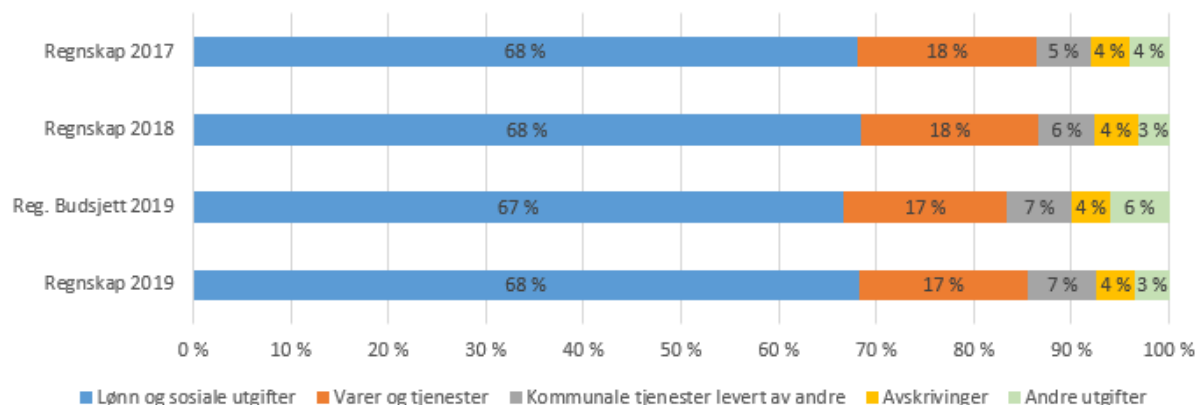
Dataene fra KPR inneholder informasjon om tjenester og tjenestemottakere i den kommunale omsorgstjenesten. Informasjonen brukes i ulike nøkkeltall, indikatorer og tabeller som publiseres gjennom KOSTRA, og inngår i statistikk over omsorgstjenester.

SSB samarbeider tett med Helsedirektoratet for å få datagrunnlaget på plass, med formål å tilrettelegge for frigivning av fullstendig statistikk så snart som mulig og senest ved KOSTRA-publiseringen 15. juni. SSB kommer tilbake med nærmere informasjon om publiseringstidspunkt.

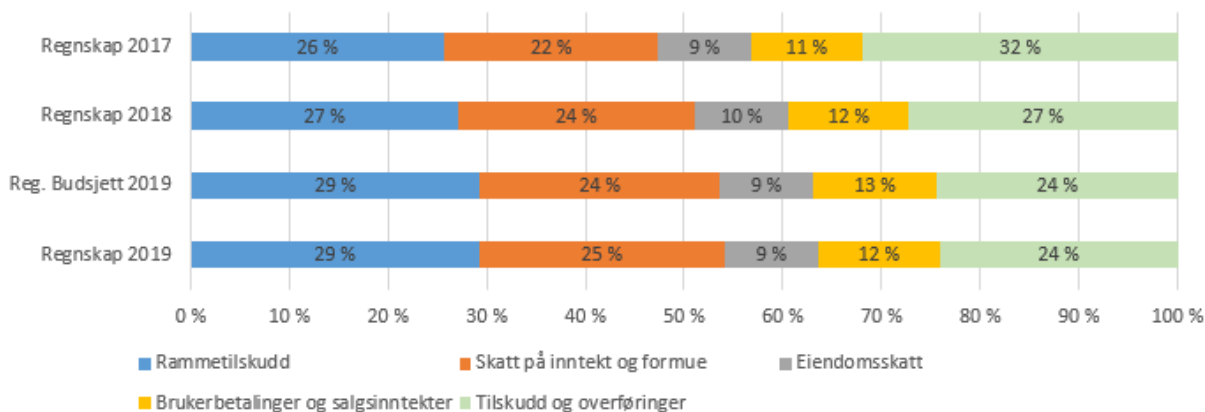
ØKONOMISKE NØKKELTALL

Driftsregnskapet

Noen hovedtall over fordelingen av kommunes brutto driftsutgifter:

Og tilsvarende over fordelingen av kommunens brutto driftsinntekter:

Kommunens brutto driftsresultat, dvs. før renter, avdrag og bruk av fondsavsetninger viser følgende utvikling:

	Regnskap 2019	Reg. Budsjett 2019	Regnskap 2018	Regnskap 2017
Brutto driftsinntekter	779 558	782 520	797 896	836 484
Brutto driftsutgifter	-820 347	-822 206	-816 973	-833 112
Brutto driftsresultat	-40 789	-39 686	-19 077	3 372

Som tabellen viser er utgiftsnivået relativt uendret i perioden 2017 til 2019, mens inntektene har falt betydelig.

Hvilke formål gikk pengene til i Sunndal?

Tabellen viser netto utgifter pr tjeneste. Det vil si totale utgifter i året med fratrekk av egenbetalinger og direkte inntekter i tjenestene:

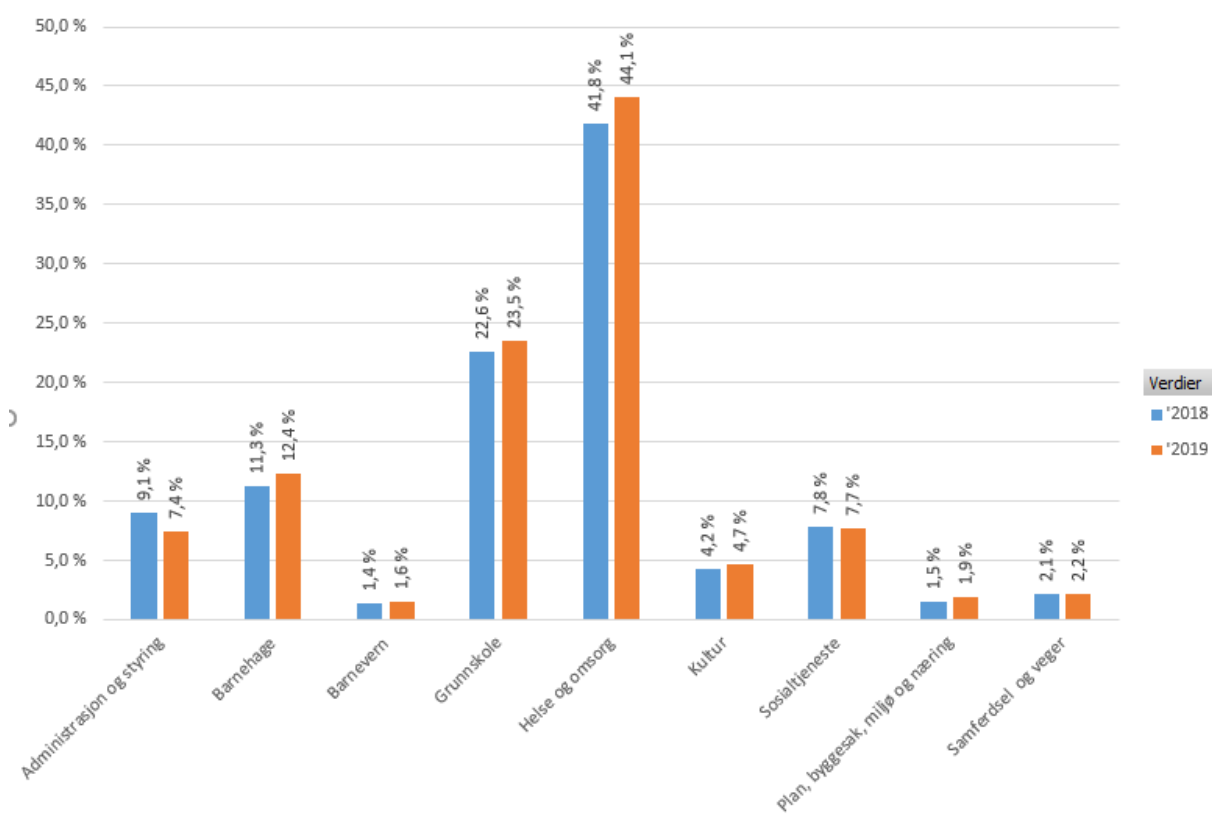
Tjenesteområde/stabsområde Tall i hele tusen	Regnskap 2019	Reg.budsjett 2019	Avvik	Avvik i %	Regnskap 2018
10 Kommunedirektøren	9 409	8 577	-832	-10 %	10 276
11 Økonomiavdelingen	5 240	5 893	653	11 %	6 638
12 Personalavdelingen	10 233	9 474	-759	-8 %	6 991
13 Politisk virksomhet	6 870	6 507	-363	-6 %	5 567
14 Service- og informasjonsavdelingen	13 064	17 357	4 293	25 %	14 909
15 Innvandrertjenesten	39 163	34 979	-4 184	-12 %	-14 669
18 Konesjonskraftinntekter	-6 000	-6 000	0	0 %	-6 000
20 Grunnskoletjenesten	99 996	98 841	-1 155	-1 %	95 046
21 Barnehagetjenesten	56 593	53 753	-2 840	-5 %	52 097
30 Helse-og barnevernstjenesten	32 815	31 668	-1 147	-4 %	27 492
31 NAV	13 632	13 613	-19	0 %	15 030
32 Pleie-og omsorgstjenesten	208 585	201 570	-7 015	-3 %	194 939
40 Plan, miljø- og næringstjenesten	10 543	8 071	-2 472	-31 %	7 755
50 Kulturtjenesten	19 223	17 895	-1 328	-7 %	18 248
60 Kommunalteknisk tjeneste	16 626	19 536	2 910	15 %	20 522
70 Eiendomstjenesten	35 926	34 070	-1 856	-5 %	29 395
Sum fordelt til tjenestene	571 918	555 847	-16 071	58 %	484 237
Korrigert for sum alle tjenester	-12 548	3 694	16 242	440 %	54 129
Korrigert sum fordelt til tjenestene	559 370	559 541	171	3 %	538 366

Eiendomstjenesten utfører drifter andre tjenester sine bygninger og sentrale statistikker (KOSTRA) blir disse kostnadene fordelt på disse formålene. Største endring fra 2018 til 2019 er at statstilskudd knyttet til flyktninger er overført til inntektskapittelet i driftsregnskapet.

En alternativ måte å vise ressursbruken på er basert på KOSTRA-funksjoner. KOSTRA er en sentral sammenstilling av kostnader for alle kommuner, uavhengig av lokal organisering. For Sunndal sin del vil bl.a. eiendomsdriften bli fordelt etter type bruk av eiendommene:

	2018		2019	
Netto utgifter pr kostrafunksjon	Tusen Kr	%	Tusen Kr	%
Barnehage	60 628	11,3 %	69 196	12,4 %
Administrasjon og styring	48 873	9,1 %	41 527	7,4 %
Brann- og ulykkesvern	6 267	1,2 %	6 820	1,2 %
Plan, byggesak, miljø og næring	7 872	1,5 %	10 734	1,9 %
Samferdsel og veger	11 433	2,1 %	12 386	2,2 %
Grunnskole	121 588	22,6 %	131 220	23,5 %
Helse og omsorg	225 170	41,8 %	246 752	44,1 %
Barnevern	7 682	1,4 %	8 765	1,6 %
Kultur	22 812	4,2 %	26 287	4,7 %
Sosialtjeneste	41 893	7,8 %	43 088	7,7 %
Bolig	513	0,1 %	3 466	0,6 %
Kirke	5 808	1,1 %	5 644	1,0 %
Felles kostrafunksjoner	-22 174	-4,1 %	-46 515	-8,3 %
Netto utgifter pr kostrafunksjon	538 365	100,0 %	559 370	100,0 %

Figuren viser at 44% av netto utgifter går til helse- og omsorg, 23% til grunnskole og 12% til barnehage. 7% går til administrasjon og styring inkl. politisk virksomhet.

I tillegg til ordinær drift har kommunen også kostnader og inntekter knyttet til finansiering

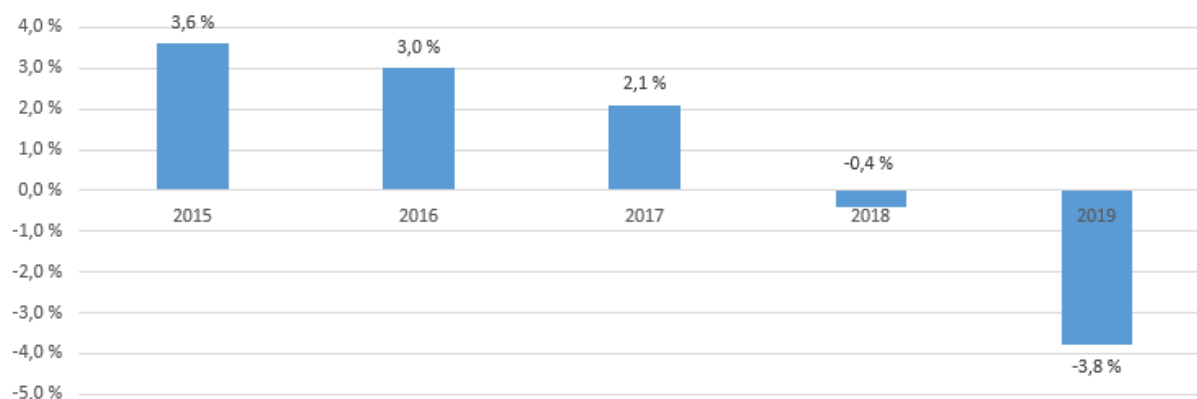
	Regnskap 2019	Reg. budsjett 2019	Avvik	Regnskap 2018	Regnskap 2017
Renteinntekter og utbytte	11 734	10 520	1 214	10 489	9 723
Renteutg., provisjoner og andre fin.utg.	-9 533	-10 320	787	-7 964	-9 536
Avdrag på lån	-23 441	-23 000	-441	-23 317	-18 190
Netto finansinnt./utg.	-21 240	-22 800	1 560	-20 792	-18 003
Nye avsetninger	-37 912	-28 495	-9 417	-45 864	-42 412
Bruk av tidligere avsetninger	43 479	35 026	8 453	38 113	29 215
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	25 478	25 478	0	36 839	31 592
Netto avsetninger	31 045	26 795	4 250	29 088	18 394

Tabellen viser at finansutgiftene stiger gradvis i takt med økt lånegjeld og noe økende rentenivå. I tillegg viser tabellen tydelig en bruk av tidligere års oppsparte/opptjente midler.

Formuesbevaringsprinsippet

Et sentralt prinsipp i forvaltningen av norske kommuner er formuesbevaringsprinsippet. I prinsippet betyr uttrykket at kommunens samlede formue ikke skal reduseres over tid. Formuen er uttrykt ved kommunes realverdier (eiendommer mv) og finansielle fordringer (bankinnskudd osv) fratrasket gjeld.

Netto driftsresultat er den viktigste indikatoren for hvordan den økonomiske tilstanden i en kommune er og i hvilken grad kommunen opprettholder sin «formue». Myndighetene har anbefalt at Netto driftsresultat over tid bør være på minimum 1,75% av brutto driftsinntekter for å ivareta formuesbevaringsprinsippet.

Tabellen viser en tydelig negativ utvikling for Sunndal sitt vedkommende, i hovedsak knyttet til fallende inntekter og manglende tilsvarende reduksjon av utgiftsnivået

Investeringsregnskapet

I tillegg til ordinær drift, investerer kommunen i betydelig infrastruktur. Her er et utdrag av investeringsregnskapet inkl. hvordan investeringene er finansiert. Differansen er finansiert av tidligere oppsparte midler (bruk av fond):

Investeringsregnskapet	Regnskap 2019	Reg. Budsjett 2019	Regnskap 2018	Regnskap 2017
Investert i anleggsmidler	-52 228	-57 523	-45 901	-52 901
Inntekt Momskompensasjon	7 948	18 074	7 351	4 564
Finansiert av lånemidler	27 509	44 009	35 349	46 994

Den største enkeltinvesteringen er Ålvundeid barnehage med ca 18 MNOK. I tillegg har det vært investert i Newton-rom, Tur-parkeringsplasser, Kommunale veger inkl. oppgradering gatelys og mange mindre prosjekter.

Balanseregnskapet

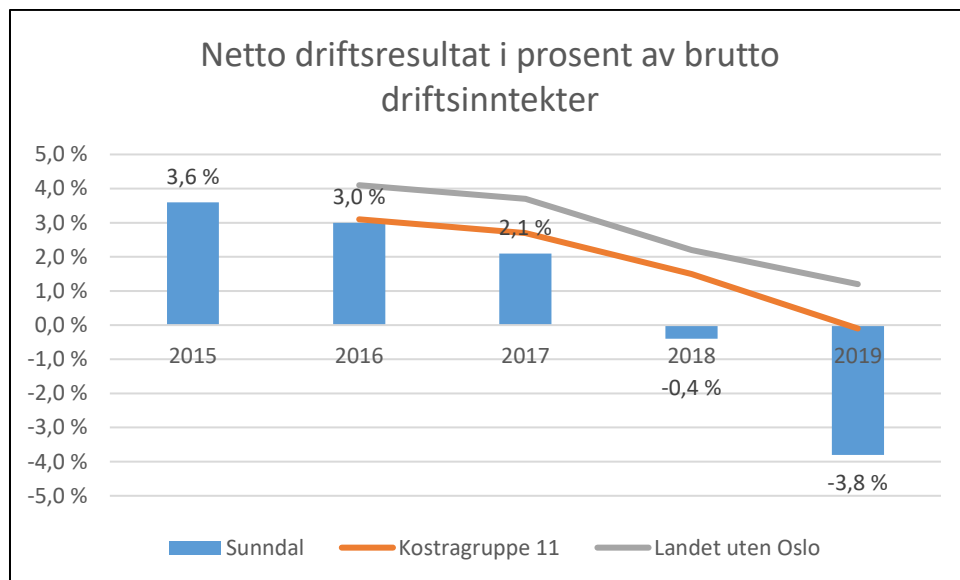
Balansen gir en oversikt over kommunens eiendeler, gjeld og egenkapital.

Balanse	Tall i hele tusen	Regnskap 2019	Regnskap 2018	Regnskap 2017
Eiendommer og utstyr		828 902	813 883	798 452
Aksjer, andeler og utlån		135 696	111 614	110 417
Pensjonsmidler		1 009 847	976 774	892 972
Anleggsmidler		1 974 445	1 902 271	1 801 841
Kortsiktige fordringer		39 565	38 647	48 395
Premieavvik		63 677	53 049	48 477
Kasse, postgiro, bankinnskudd		234 752	262 532	232 356
Omløpsmidler		337 994	354 228	329 228
SUM EIENDELER		2 288 438	2 256 499	2 131 069
Disposisjonsfond		134 935	142 376	133 571
Øvrige bundne/ubundne fond inkl tidl års overskudd		39 320	69 604	84 687
Øvrig egenkapital		244 117	208 905	155 481
Egenkapital		418 372	420 885	373 739
Pensjonsforpliktelser		1 151 688	1 115 653	1 078 732
Andre lån		600 342	606 015	568 012
Langsiktig gjeld		1 752 030	1 721 668	1 646 744
Kortsiktig gjeld		142 038	113 947	110 587
Sum kortsiktig gjeld		142 038	113 947	110 587
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		2 288 438	2 256 499	2 131 069
Arbeidskapital (Omløpsmidl - Premieavvik - Korts. Gjeld)		132 279	187 232	170 164

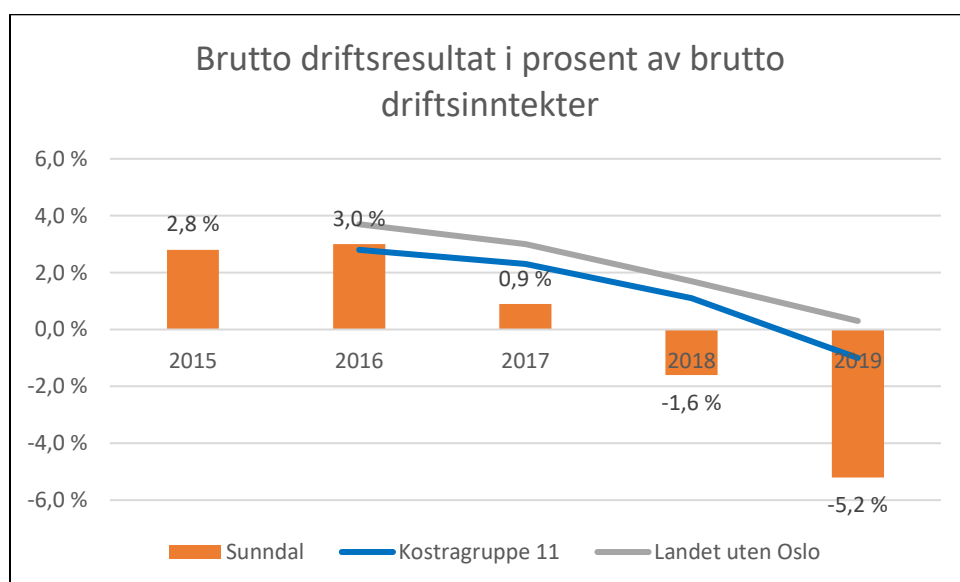
Oversikten viser blant annet at likviditeten (arbeidskapitalen) er noe svekket, men den er fortsatt relativt god, mens både lånegjelden og kommunes disposisjonsfond er relativt stabile. I 2018 og 2019 har hatt underskudd i driften, men dette har vært dekket av tidligere års overskudd. Disse er nå i stor grad brukt opp.

Nøkkeltall og sammenligning

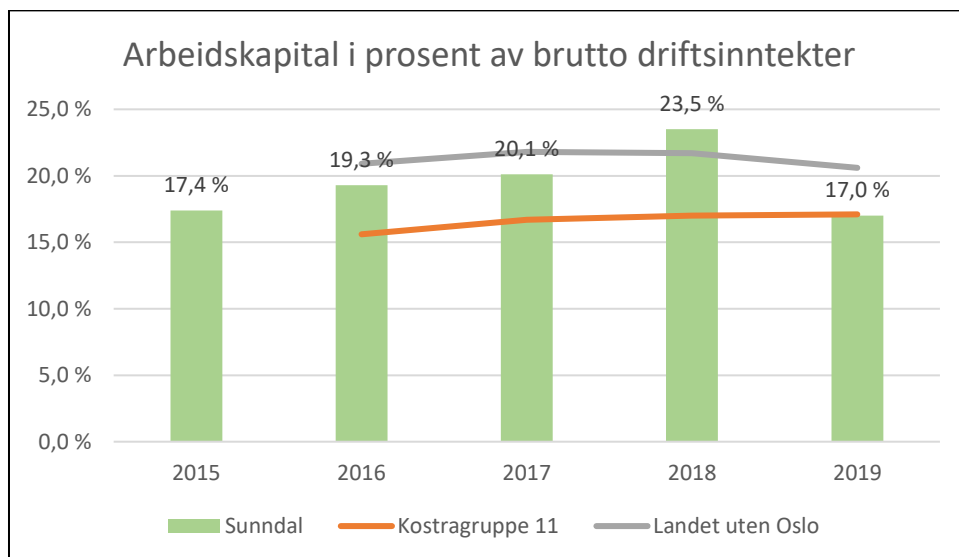
Her kommer en grafisk presentasjon av sentrale nøkkeltall for kommunens økonomi, utvikling de siste 5 år og sammenligningstall for Kommunegruppe 11 i KOSTRA (sammenlignbare kommuner) samt gjennomsnitt for landet totalt utenom Oslo.

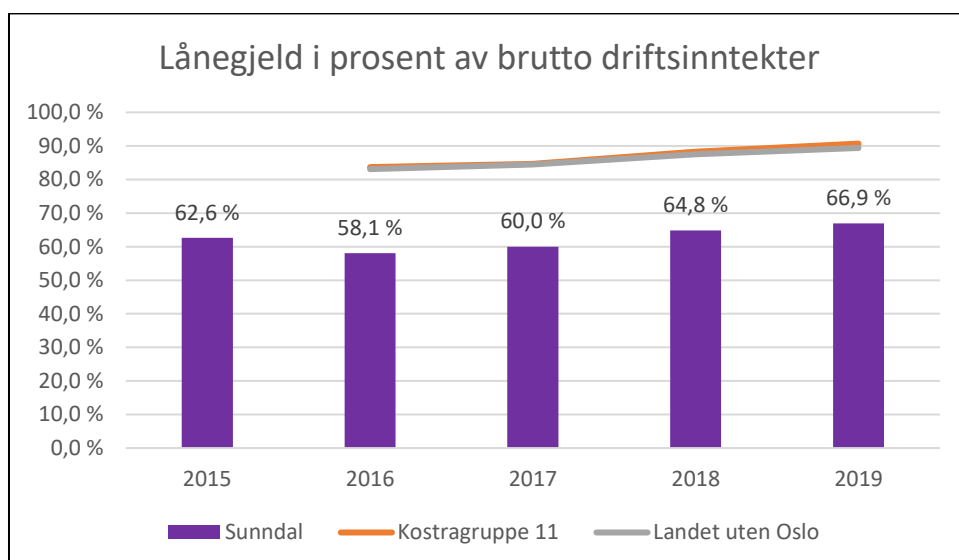
Dette er den viktigste indikatoren for å vurdere kommunens økonomiske tilstand. Denne gir et bilde av hva kommunen sitter igjen med til investeringer og framtidige avsetninger. Denne har svekket seg betydelig de siste årene og har de to siste årene vært negativ. Betydelig svakere enn sammenligningsgruppene

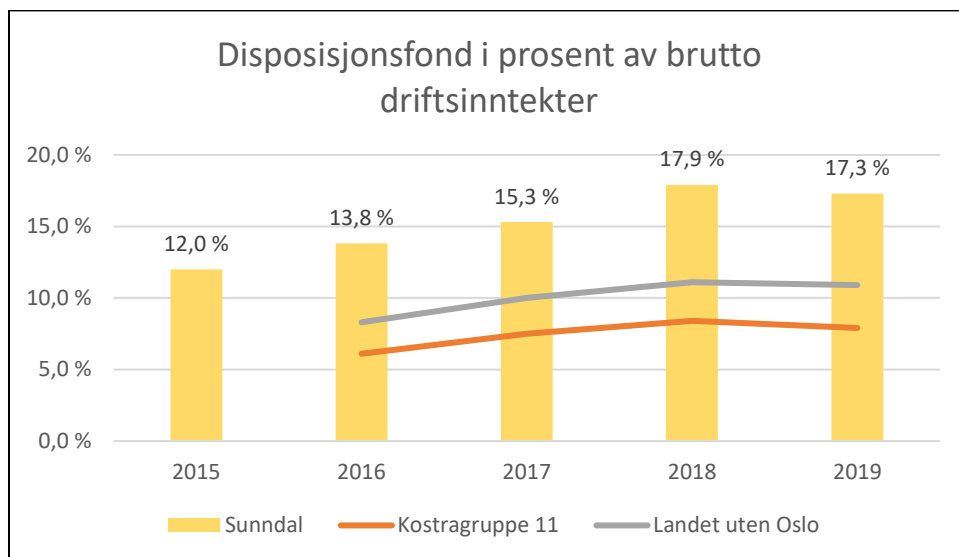
Nøkkeltallet viser hvor mye kommunen har disponibelt til renter, avdrag og investeringer uten å måtte benytte oppsparte midler. En betydelig svekkelse i perioden og vesentlig svakere enn sammenligningsgruppene

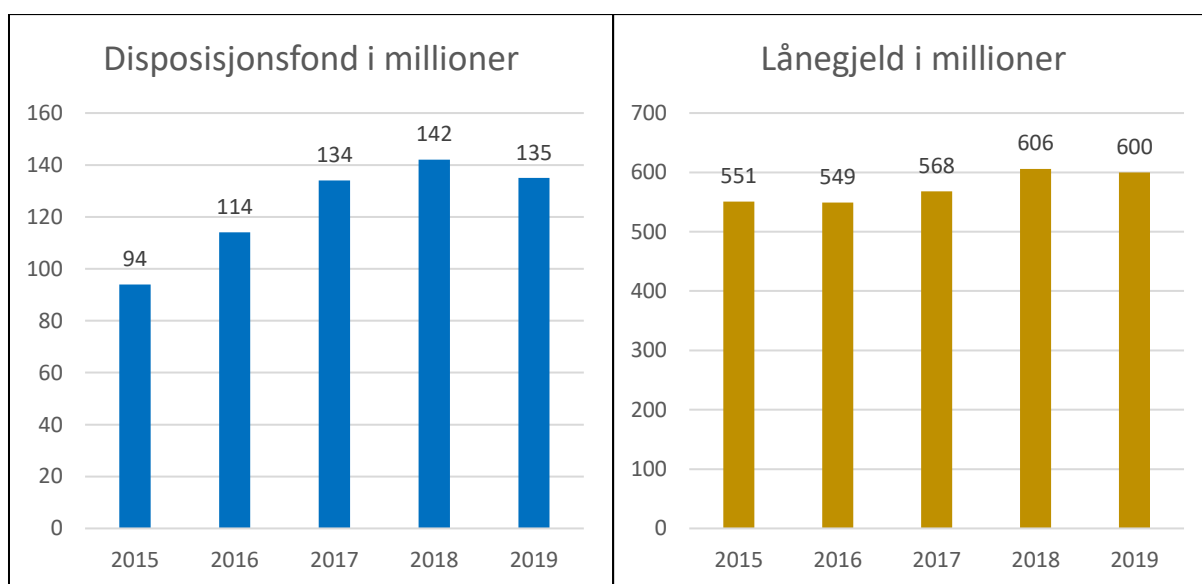
Et nøkkeltall for likviditet, dvs. evnen til å betale forpliktelser etter hvert som de forfaller. Likviditeten er noe svekket i perioden. Og på nivå med sammenligningsgruppene.

Måltall for gjeldsbelastningen i kommunen. Sunndal har en relativt lavere lånegjeld enn sammenligningsgruppene

Måltall for fri egenkapital til driftsformål, i praksis tidligere oppsparte midler som kan benyttes i driften utover årets resultat. Sunndal har betydelig høyere disposisjonsfond enn sammenligningsgruppene

Utvikling i disposisjonsfond og lånegjeld de siste fem år i reelle tall. Som vist i tabellene over har kommunen en relativt bedre posisjon både mht disposisjonsfond og lånegjeld enn sammenligningsgruppene